

ΑΙ ΜΟΥΣΑΙ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

ΤΗΣ ΕΥΓΕΝΕΙ ΣΥΜΠΡΑΞΕΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΛΟΓΙΩΝ

ΔΙΕΤΘΤΝΟΜΕΝΟΝ

ΤΠΟ

ΛΕΩΝΙΔΟΥ Χ. ΖΩΗ

ΕΤΟΣ Β'.

1 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

ΑΡΙΘ. 31

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Λεωνίδα Χ. Ζώη· Αι ἐν Ζακύνθῳ συντεχνίαι (συνέχ.)—Στεφ. Μαρτζώκη· Ἐνώχ Ἄρδεν (συνέχ.)—Φ. Δι-Μέντου· Βερνάρδος Τσελεντάνος—Ι.Β. Αἶμνη ἐν οἴκῳ (διήγημα).— * Ὁ ἄνθρωπος καὶ ἡ ζωὴ— * Ὁ Βέρδης καὶ ὁ Φαλστάφ—Δ. Α. Χοιροβοσκός· Δοκτόρος (ποίησις)—Ναθαναήλ Ἰ. Δομενεγίνη· Ἐκ τῶν τοῦ Δάντου (ποίησις)—Β. Παπαγεωργοπούλου· Σ' ἐσὲ τ' ἀφιερόνω π' ὅταν σὲ βλέπω λυόνω (ποίησις)—Ἀγγέλματα—Γινώμαι καὶ σκέψεις—Παρορμαμάτων διόρθωσις· Εἰδήσεις

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΕΟΥΡΙΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΗ Π. ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ

ΑΠΡ 1904 160049

ΕΝ ΖΑΚΥΝΘΩ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΕΟΥΡΙΟΥ

ΤΥΠΟΙΣ Ο «ΦΩΣΚΟΛΟΣ» ΣΤ. ΚΑΥΟΚΕΦΑΛΟΥ

ΙΑΖΥΟΜΙΑ

ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ

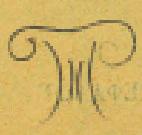
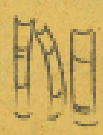
ΛΕΞΟΝ

ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ Χ. ΧΑΤΖΗ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΝ
Κεφάλαιον Α. — Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ
Κεφάλαιον Β. — Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ
Κεφάλαιον Γ. — Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ
Κεφάλαιον Δ. — Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ
Κεφάλαιον Ε. — Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ
Κεφάλαιον ΣΤ. — Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ
Κεφάλαιον Ζ. — Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ
Κεφάλαιον Η. — Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ
Κεφάλαιον Θ. — Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ
Κεφάλαιον Ι. — Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ
Κεφάλαιον Κ. — Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ
Κεφάλαιον Λ. — Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ
Κεφάλαιον Μ. — Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ
Κεφάλαιον Ν. — Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ
Κεφάλαιον Ξ. — Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ
Κεφάλαιον Ο. — Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ
Κεφάλαιον Π. — Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ
Κεφάλαιον Ρ. — Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ
Κεφάλαιον Σ. — Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ
Κεφάλαιον Τ. — Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ
Κεφάλαιον Υ. — Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ
Κεφάλαιον Φ. — Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ
Κεφάλαιον Χ. — Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ
Κεφάλαιον Ψ. — Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ
Κεφάλαιον Ω. — Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ΑΙ ΜΟΥΣΑΙ

ΔΕΚΑΗΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

ΕΤΟΣ Β'.

1 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1893

ΦΥΛΛ. ΔΑ'.

ΑΙ ΕΝ ΖΑΚΥΝΘΩ ΣΥΝΤΕΧΝΙΑΙ

Εἰς τρεῖς κυρίως τάξεις διηροῦντο ἐπὶ Ἑνετοκρατίας οἱ πολῖται Ζακύνθου εἰς τοὺς ἀρχοντας ἢ εὐγενεῖς, οἵτινες ἦσαν πλούσιοι καὶ ἰσχυροὶ οἰκογενεῖαι ἀποστελοῦσαι τὴν ἐγγώριον κυβέρνησιν ἢ τὴν κοινότητα, εἰς τοὺς ἀστούς ἤτοι τοὺς εὐπόρους πολίτας τοὺς ζῶντας ἐκ τῶν ἰδίων προσόδων καὶ δυναμένων, ἐν περιπτώσει ἐλλείψεως ἀρχοντικῆς οἰκογενείας, νὰ ἐκλέγωνται ὡς εὐγενεῖς καὶ εἰς τοὺς δημότας ἢ ποπολάρους δημῶδω ὑπὸ τοῦ ἀρχοντολογίου καλουμένους, οἵτινες ἐξήσκουν μηχανικὰ ἐπαγγέλματα καὶ τέχναις. Οἱ τῆς τελευταίας τάξεως τεχνῖται ὑποδιηροῦντο πάλιν εἰς τρεῖς κατηγορίας, εἰς τοὺς τεχνίτας, μαῖστορας, ἤτοι εἰς τοὺς κατέχοντας ἴδιον κατ' ἑαυτοὺς ἐργάσιον ἢ λαοῦράντας καὶ εἰς τοὺς ὑπηρέτας ἢ τὰ παῖδιά. Ἡ συνένωσις ἐπὶ ὀρισμένῳ σκοπῷ πάντων τῶν τὴν αὐτὴν τέχνην ἐξασκούντων ἀποτελεῖ τὴν συντεχνίαν, ἣτις ἐκαλεῖτο scuola (scuola) ὡς ἐν Ῥώμῃ, fraglia (fraglia) ὡς ἐν Ἑνετίᾳ ἢ ἄρτε (arte) ὡς ἐν Φλωρεντίᾳ. Ἐκάστη συντεχνία ἐτήρει ἰδίαις δαπάναις ναὸν, οὗ τὸν ἄριον ἢ τὴν ἁγίαν ἐθεώρει προσάτην ἢ προστάτιδα αὐτῆς, εἶχε δὲ καὶ πολύτιμον σημαῖαν ἐπιφέρουσαν σύμβολον τῆς τέχνης, ἢ τὴν εἰκόνα τοῦ προστάτου ἁγίου.

Πάντες οἱ μαῖστορες καὶ τινες τῶν ἐργατῶν ἠδύναντο νὰ ἔχωσι ψῆφον, ἐξαιρουμένων τῶν παίδων καὶ ἐκ τούτων πάλιν ἠδύναντο ἐνίοτε νὰ ψηφῶσι τὰ τέκνα τῶν μαῖσטרων τὸ τὴν αὐτὴν ἐξασκούντα τέχνην. Προέστατο δ' ἐκάστης συντεχνίας ὁ ἀρχιτεχνίτης (πρωτομαστὴρ ἢ πρωτομάστορας) ὅστις ἐξελέγετο διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας ὑπὸ τῶν συντεχνιτῶν αὐτοῦ, εἴτε ἐν τῷ κηδεμονευμένῳ ὑπὸ τῆς συντεχνίας ναῷ, εἴτε ἐν ἐτέρῳ τινί. Ἐπειδὴ ὅμως, κατὰ τὴν ἐκλογὴν, συνέβαινον πολλάκις ἀνωμαλίαι τινεῖς, διὰ τοῦτο ὁρίσθη ἵνα, παρουσιαζομένης ἀνάγκης συγκλήσεως λαϊκοῦ τινος σωματείου, οἱ ἀρχηγοὶ ἢ οἱ ἐπίτροποι αὐτοῦ ζητῶσι παρὰ τοῦ Προβλεπτοῦ ἐγγραφὸν ἄδειαν ὑπογεγραμμένην παρὰ τοῦ Γραμματέως αὐτοῦ καὶ μὴ δύνανται τοῦ λοιποῦ νὰ συγκαλῶνται συνελεύσεις λαϊκῶν σωματείων, φερόντων τίτλον κοινότητων, ἀδελφότητων, ἢ συντεχνιῶν, ἀνευ συμμετοχῆς ἐν αὐταῖς τῆς Δημοσίου Ἀρχῆς, ὡς καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς τῆς Ἑνετικῆς κυριαρχίας χώραις. Διὰ τοῦτο καὶ αἱ ἐκλογαὶ μετὰ τὴν ἄδειαν τῆς Ἀρχῆς ἐν τῇ ἀδείᾳ ὀρίζετο καὶ ὁ νῦν ἐνθα αὐταὶ θὰ ἐνηγοῦντο, ὑπὸ τὴν προεδρίαν ἐνὸς τῶν Συνδίκων ἢ τῆς Κοινότητος διεξήγοντο μετὰ πάσης ἀκριβείας καὶ μεγίστης τάξεως ἐκ μέρους τοῦ σωματείου μετὰ τὸ πέρας τῆς θείας λειτουργίας. Ἐκαστος προτεινόμενος ὑποψήφιος ὤφειλε νὰ καταθέτῃ εἰς τὸν ναὸν τοῦ προστάτου ἁγίου τῆς συντε-

χνίας καὶ χρηματικὸν τι ποσὸν, ὃ δ' ἐκλεγόμενος ἀρχιτεχνίτης τιθέμενος ἐπὶ ἐδρας καὶ προηγουμένης τῆς σημαίας τῆς συντεχνίας αὐτοῦ ἐφέρετο, κατὰ τὴν μαρτυρίαν τῶν παρ' ἡμῖν ἱστορικῶν, ἐπ' ὧν τεσσάρων παίδων τεχνιτῶν, ἐν μέσῳ τῶν ἐπευφημιῶν τοῦ παρακολουθοῦντος πλήθους ἀπὸ τοῦ τόπου τῆς ἐκλογῆς μέχρι τῆς οἰκίας του, ἐνθα ἐδέχετο τὰ συγχαρητήρια τῶν συναδελφῶν δεστέχων καὶ οἰκείων. Οἱ ἀρχιτεχνῖται καθήκον εἶχον νὰ ὑπερσπίζωσι τὰ καταπατούμενα τῶν συντεχνιτῶν αὐτῶν δικαιώματα ἐνώπιον τῶν Συνδίκων τῆς Κοινότητος, διὸ καὶ ἡ Ἑνετία κύριον μέλημα ἔχουσα, ἵνα πάντες οἱ ὑπήκοοι αὐτῆς ἀπολαύωσιν ἐξίσου τῆς δικαιοσύνης, δι' ἣς ἦσαν πεφορτισμένοι οἱ ἐν ταῖς νήσοις Προβλεπταί, τοῦ νὰ μὴ ἀροῶνται μόνον τῶν προακλήσεων ἐκὸς ἐκαστοῦ τῶν πολιτῶν κατ' ἴδιον, ἀλλὰ καὶ ν' ἀγρυπνῶσι καὶ προνοῶσι περὶ ὅλων ἐν γένει, διὰ διατάγματος αὐτῆς ἀπὸ 2 Σεπτεμβρίου 1632 ἐπέτρεψεν εἰς τοὺς ἀρχιτεχνίτας, ἵνα παρίστανται ἐνώπιον τοῦ Προβλεπτοῦ τῆς νήσου ἐν τῷ Ἀνακτόρῳ αὐτοῦ καὶ τούτου κωλυομένου ἐνεκα κατεπειγουτῶν αὐτοῦ ὑποθέσεων, ἐνώπιον τοῦλάχιστον ἐνὸς τῶν Συμβούλων καὶ συνδιαλλέγωνται μετ' αὐτοῦ περὶ τῶν ἐν λόγῳ ἀνγκῶν τῆς συντεχνίας, καθυποβάλλομένων εἰς τὰς δευτέρας ἐνστάσεις πρὸς τὸν Διοικητὴν, ὅστις ἡ ἀπεφάσιζεν ὅ,τι ἐθεώρει δίκαιον καὶ πρέπον, ἢ καθυποβάλλε τὰς ἀνάγκας ταύτας τῇ Ἑνετικῇ Γερουσίᾳ, ἣτις ἀπεφάσιζεν ὅ,τι ἔαρινε πρέπον καὶ ἀρμόζον, ὑποχρεομένου ὄντος τοῦ Διοικητοῦ, ἵνα δέχεται καὶ πέμπῃ διὰ δημοσίων αὐτοῦ ἐπιστολῶν τὰς ἀποφάσεις πρὸς τὴν ἐν Ἑνετίᾳ Γερουσίαν καὶ ἐπιτρέπη ἅμα, ἵνα οἱ αὐτοὶ ἀρχιτεχνῖται στέλλωσι μέχρις Ἑνετίας ἀγγελιαφόρον ἐφοδιασμένον δι' ἐπιστολῶν τοῦ Προβλεπτοῦ, ἐάν ἡ ἀνάγκη ἀπῆται τοῦτο. Ἐπειδὴ δὲ, πλὴν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν τεχνιτῶν καὶ ἐμπόρων ἐν Ζακύνθῳ, ὑπῆρχε καὶ εἰδός τι ἀνθρώπων τοῦ λαοῦ, οἵτινες, ἀνευ τέχνης ἢ ἐπαγγέλματος ἀλλὰ διὰ μόνων τῶν ἐτησίων προσόδων ἢ τῆς περιουσίας αὐτῶν ζῶντες δὲν εἶχον διὰ τοῦτο ἀρχιτεχνίτας (πρώτους) ὅπως, παρουσιαζομένης ἀνάγκης, ἐκθέτωσιν ἢ καθυποβάλλωσι τῷ Προβλεπτῇ τὰς ἀνάγκας αὐτῶν, ὃ τότε Προβλεπτῆς Ζακύνθου Ἰερώνυμος Φωσκαρίνης (1632—1634) δι' ἐγγράφου αὐτοῦ ἀπὸ 17 Σεπτεμβρίου 1632 παρεκάλει τὸν Δόγην, ἵνα διατάξῃ ὅπως οὔτοι συμμετάσχωσι τῆς ἀπὸ 2 Σεπτεμβρίου 1632 ἀνωτέρω διαταγῆς καὶ ὡς ἀρχιτεχνῖται αὐτῶν χρησιμεύωσιν οἱ πρότεροι ἐμπόρων ἢ ἐπιτρέψῃ τοῖς ἐκαστοῖς προβλεπταῖς, ἵνα ἐκλέγωσιν ἐγ-

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

καίρως ἀνά διετίαν τρεῖς ἐκ τῶν αὐτῶν ἀστῶν, τῶν ἀνευ τέχνης τινὸς ἢ ἐπαγγέλματος, ἀλλὰ διὰ τῶν προσόδων αὐτῶν ζώντων, οἵτινες νὰ χρησιμεύωσιν ὡς πρῶτοι ἢ γαστράλδοι, καθ' ὃν τρόπον περιγράφεται ἐν τῇ ἀπὸ 2 Σεπτεμβρίου 1632 διαταγῇ πρὸς πλήρη τῆς τάξεως ἀποκατάστασιν καὶ πρὸς ἄρσιν πάσης δυσκολίας, ἀλλ' ἡ Εὐρωπαϊκὴ Γερουσία διὰ διατάγματος αὐτῆς ἀπὸ 8 Αὐγούστου 1633 πρὸς τὸν Προβλεπτὴν Ζακύνθου ἐθεώρησε τοῦτο ὅλως περιττὸν καὶ ἐναντίον τῆς ὑπηρεσίας αὐτῆς καὶ τῆς ἡσυχίας ἐκείνων.

Οἱ ἀρχιτεχνῆται τῶν διαφορῶν συντεχνιῶν ἔχαιρον καὶ τινων προνομίων, ὡς ἐπὶ παραδείγματι, ὁ τῶν ἀρτοποιῶν ὤφειλε νὰ παρευρίσκηται εἰς τὴν διατίμησιν καὶ αὐξομείωσιν τοῦ ἄρτου, ὁ τῶν χρυσοφῶν καὶ ῥαπτῶν εἰς τὰς προικοδοτήσεις τῶν σκευῶν καὶ φορεμάτων, ὁ τῶν κτιστῶν εἰς τὰς διατιμήσεις τῶν οἰκοδομῶν, ὁ τῶν βυτοποιῶν εἰς τὰς διατιμήσεις καὶ τὴν ἀγορὰν τῶν διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν βυτίων στεφανῶν, ὁ τῶν ὑποδηματοποιῶν εἰς τὰς πωλήσεις τῶν ἐκ τοῦ Τελωνείου ἐξαγομένων ὑποδημάτων καὶ δερμάτων καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς, ἀπολαμβάνοντες ἕκαστος καὶ μικρὰς τινος ὠφελείας. Εἶχον δὲ καὶ ἰδίαν σφραγίδα, ἣν ἐπέθετον ἐπὶ τῶν ἐκτιμωμένων τεχνημάτων τῶν ὁμοτέχνων.

Ἐκάστη συντεχνία ὤφειλε νὰ παρακολουθῇ, κατὰ σειρὰν βαίνοντων τῶν ἀποτελούντων αὐτὴν μελῶν καὶ προπρεσβυμένης τῆς ἰδίας σημαίας, τὰς τε θρησκευτικὰς καὶ πολιτικὰς πομπὰς, ἡ δὲ μὴ προσέλευσις συντεχνίας τινὸς ἐν ταῖς ἀνω πομπαῖς συνεπήγετο χρηματικὸν ποσόν, ὡς ἡ ἀπὸ 24 Ἀπριλίου 1666 προκήρυξις τοῦ Προβλεπτῆς Βαρβαρίου, δι' ἣς ἐπεβάλλετο ποινὴ δέκα δουκάτων τῇ συντεχνίᾳ, ἥτις θὰ κατεχρήσθῃ τοῦ καθήκοντος αὐτῆς τούτου· ἅμα δ' ὤφειλεν ἡ συντεχνία νὰ παρευρίσκηται κατὰ τὰς κηδείας τῶν ἀποθνήσκόντων ὁμοτέχνων. Παρὰ τὰς ἐν τῷ Ἀρχιεπισκοπικῷ ἐρευνᾷς ἡμῶν, δὲν ἠδυνήθημεν νὰ εὑρω μὲν τὴν διάταξιν τῶν κατὰ τὰς διαφορὰς θρησκευτικὰς καὶ πολιτικὰς πομπὰς παρακολουθουσῶν αὐτὰς συντεχνιῶν. Σκοπὸν δ' ἔχουσα ἡ ἐκάστη συντεχνία τὴν ἀμοιβαίαν βοήθειαν καὶ περιθαλψὴν τῶν πενιμῶν ἀσθενῶν καὶ τῶν ἐν γήρατι ὁμοτέχνων διετήρει ἰδίον ταμεῖον (cassa), ἐν ᾧ ἐναπετίθεντο αἱ κατ' ἔτος ἢ αἱ μηνιαῖαι συνεισφορᾶι τῶν μελῶν αὐτῆς, καὶ διάφοροι ὠφελεῖαι προερχόμεναι ἐκ πωλήσεων τοῦ ἐργαζομένου εἵδους καὶ ἐκ προστίμων ἐπὶ τῶν παραβαίνοντων τὰς διαφορὰς διατάξεις.

Οὕτως εἶχον ἐπὶ Ἐντοκρατίας παρ' ἡμῖν αἱ συντεχνίαι, ἀλλ' αἱ τὴν πτώσιν τῆς σοφῆς ταύτης Δημοκρατίας παρακολουθήσασαι κατόπιν ἐν Ζακύνθῳ διάφοροι πολιτικαὶ μεταβολαί, αἵτινες ἐγένοντο ἀφορμὴ διαφορῶν ἀταξιών, ὧν μία καὶ ἡ ἀνατροπὴ ἐνίων ἐσωτερικῶν δημοτικῶν διατάξεων, ἥς ἐνεκα ἡ διαχείρησις ἡ κανονίζουσα ἰδίως τὸν κλάδον τῆς ὑπάρξεως τοῦ λαοῦ ἐβυθίσθη εἰς τὸ σκότος καὶ τὸ χάος, διέλυσαν, ὡς ἐπόμενον τὰς συντεχνίας ταύτας πρὸς ἐλάβδην τῶν συμφερόντων τοῦ λαοῦ. Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς Προστασίας ἐβλέπομεν πάλιν τὰς συντεχνίας ταύτας ἀναγεννωμένας, μάλιστα δὲ ἡ Γερουσία θέλουσα νὰ λάβῃ αὐστηρὰ μέτρα κατ' ἐκείνων ὅσοι ἔζων ἐν ἀργίᾳ, διέταξε τῷ 1840, ἵνα καταγράφωνται ἐν ἐπὶ τούτῳ παρὰ τῇ Δημαρχίᾳ καταλόγῳ οἱ ἐν Ζακύνθῳ ἐξασκούντες τέχνην ἢ ἐπάγγελμα οἷας δὴ ποτε φύσεως, ὑποχρεουμένων τῶν ἀρχιτεχνῆτῶν νὰ δηλώσῃ τοὺς ἐκάστοτε πρὸς μαθητείαν προσερχομένους παῖδας, ἅμα δὲ τὰς μεταβολὰς ἐκείνας αἵτινες ἤθελον παρακολουθῆσαι, ὡς πρὸς τοὺς ὑπὸ μαθητείαν παῖδας. Σὺν τῷ χρόνῳ ὅμως καὶ αἱ συντεχνίαι ἐξέλιπον ὑποκινῆσαι καὶ αὐταὶ εἰς τὸν πύλεον τοῦ νεωτερισμοῦ. Ἀπὸ τινος ὅμως χρόνου μεγάλῃ παρατηρεῖται τάσις πρὸς ἀνασύστασιν τῶν παλαιῶν συντεχνιῶν, τοιούτης δ' ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀριθμοῦμεν τὰς τῶν ῥαπτῶν, τῶν

ξυλουργῶν, τῶν κουρέων καὶ τῶν κτιστῶν. Οἱ ἐσχάτως ἐπισυμβάντες ἐνταῦθα καταστρεπτικοὶ σεισμοὶ ἀνεχαίτισαν ἐν μέρει τὴν πρόοδον τῶν σχηματισθεῶν τούτων συντεχνιῶν, παρεμποδίσαντες καὶ τὴν ἀνασύστασιν νέων τοιούτων, ἥδη ὅμως ὅτε αἱ τραγικαὶ τῶν καταστροφῶν ἐντυπώσεις βαθμὴδὸν ἐξαλείφονται, τὸ δὲ πνεῦμα τοῦ ζακυνθίου λαοῦ ἐπανερχεται βαθμὴδὸν εἰς ἡρεμωτέραν κατάστασιν, ἔχομεν δι' ἐλπίδος ὅτι οὐ μόνον καὶ αἱ λοιπαὶ τέχναι ἀναγινώρξουσιν τὴν ἐκ τῆς συνενώσεως αὐτῶν προκύψουσαν ὕλην τε καὶ ἠθικὴν ὠφέλειαν θέλουσι μιμηθῆναι εἰρημένως συντεχνίας, ἀλλ' ὅτι καὶ σύλλογος θέλει σχηματισθῇ ἐκ μέρους τῶν περὶ τὰ γράμματα καὶ τὰς ἐπιστήμας ἀσχολουμένων συμπολιτῶν ἡμῶν πρὸς μεγίστην μὲν ὠφέλειαν αὐτῶν, πρὸς τιμὴν δὲ τῆς πατρίδος ἡμῶν Ζακύνθου, ἥτις πάντοτε ἐπὶ διανοητικῇ μορφώσει διεκρίθη τοῦτο ἐλπίζομεν, τοῦτο καὶ εὐχόμεθα.

(ἔπεται συνέχ.)

Α. Χ. ΖΩΗΣ.

ΑΛΦΡΕΔΟΥ ΤΕΝΝΥΣΟΝ

ΕΝΩΧ ΑΡΔΕΝ

(συνέχ. ἴδ. προηγ. φύλλ.)

Ἐκεῖνη ἐθρήνηε τὸν Ἐνώχ ἀτόντα ὡς νεκρὸν καὶ ὁμῶς ἤθελε νὰ ὑποβάλῃ τὴν ἀλγεινὴν αὐτῆς βούλησιν εἰς ἐκείνην, ἣν οὗτος τῇ εἶχεν ἐκδηλώσει· ἀλλ' εἰς τοῦτο ἀπέτυχεν, καθότι τὸ ἐμπόριον οὐδόλως ἡρμόζεν εἰς τὸν χαρὰς τῆς. Δὲν ἤξευρε νὰ ψεύδῃται, οὔτε ν' αὐξάνῃ τὴν τιμὴν ἐμπορεύματός τινος. Πολλὰκις ἡρώτα ἑαυτὴν τί θὰ εἶπῃ ὁ Ἐνώχ. Πολλὰκις εἶχε πωλήσει εἰς δύο σκόλους στιγμὰς εἶδη τινὰ κατώτερον τῆς πρὸς ἀποκτησιν αὐτῶν πληρωθείσης τιμῆς· πάντοτε δὲ περιμένουσα εἰδήσεις, αἵτινες οὐδέποτε ἀφικνοῦντο καὶ ποριζομένη εὐτελεῖ κέρδη, διήρχετο ζῶν πολυώδυνον. Πόσον ἀφάνης, πόσον κατηφὴς ἦτο ὁ βίος τῆς!

Τὸ τρίτογενὲς αὐτῆς τέκνον, ὅπερ εἶχε γεννηθῇ καχεκτικόν, ἔτι μᾶλλον ἐξησθένισεν καὶ ἡ ταλαιπωρία ἐργαίης ἠναγκάζετο συχνάκις νὰ τὸ ἐγκαταλείπῃ, τὸ δὲ μικρὸν ἀσθενὲς ἐμαράνθη, εἶτα δὲ διὰ μιᾶς, ὡς πτηνὸν ἐκφεύγον τοῦ κλωβοῦ του, ἡ ἀθῶα ψυχὴ του ἀπέπτη.

Μόλις ταφέντος τοῦ πεφλημένου βεβούρου, ὁ Φίλιππος ὅστις μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Ἐνώχ δὲν εἶχεν ἐπαίδει τὴν Ἄνναν ἡσθάνθη ἑαυτὸν τεταραγμένον καὶ— Πρέπει, εἶπε, νὰ ὑπάγω πρὸς αὐτήν· ἴσως θὰ τῆς εἶμαι ὠφέλιμος.

Διευθύνθη πρὸς τὸν εἰλίκον, διήλθε μονήρην αἶθουσαν καὶ ἔκρουσε τὴν εἴσοδον ἐτέρας. Ἡ Ἄννα ἠδρίσκετο ἐκεῖ βεβουθισμένη εἰς τὴν λύπην τῆς στηρίζουσα τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ τοίχου καὶ ὁλολύζουσα— Ἄννα, τῇ εἶπεν ὁ Φίλιππος, ἔρχομαι νὰ σοῦ ζητήσω μίαν χάριν.

—Μίαν χάριν; ὑπέλαβεν αὕτη, μίαν χάριν ἀπὸ ἐμὲ τὴν λυπημένην καὶ μεμονωμένην;

Ἡ ἀλγεινὴ αὕτη ἀπάντησις τὸν ἐτάραξεν ὀλίγον, εἶτα δὲ καθίσας πλησίον τῆς εἶπε—

—Ἐρχομαι νὰ σοῦ ἐμείλωμαι ἐκεῖνο ὅπου ὁ ἄνδρας σου ἐπαύσατο. Πάντοτε ἀνεγνώστα βίβλας τὴν καλὴν ἐκλογὴν μετὰ τὸν γάμον αὐτόν, ἐπειδὴ ὅπου ὁ Ἐνώχ εἶδαζε τὴν καρδίαν τοῦ ἐκείνου, εἶδαζε καὶ τὴν ἐν ἐργασίᾳ του διὰ νὰ ἐκτελέσῃ ὅ,τι ἤθελε. Καὶ δικτὶ σὲ

ἄφησε; Δὲν τὸ ἔκαμε βέβαια διὰ τὰ ἰδῆ τὴν κόσμον!
 Ὅχι, ἀλλὰ διὰ τὰ δῶση καλλίτερη ἀνατροφή εἰς τὰ
 παιδιὰ του. Ἐὰν ἐγύριζε ἐδῶ ἤθελε λυπηθῆ μετὰ τὸ νὰ
 ἰδῇ πόσαις στιγμαῖς πολυτιμαῖς τὰ μικρὰ φτωχὰ ἔχασαν
 καὶ ἂν ἐγνώριζε οἷτι καὶ τὰ δύο περνοῦ τὸν καιρὸ με-
 τὰ τὸ νὰ τρέχουν εἰς τοὺς ἀγροῦς θὰ αἰσθηνότουνα λύπη
 τὴν ὁποία τὸ μνημα μόνον θὰ ἔσθενε. Ἄννα, γνωρίζο-
 μεθα ἀπὸ παιδάκια, εἰς τὴν ἀγάπην ποῦ ἔχεις εἰς τὸν
 ἄνδρα σου καὶ εἰς τὰ παιδιὰ σου, σὲ παρακαλῶ νὰ μοῦ
 δώσης τὴν ἄδειαν νὰ βίλῳ εἰς τὸ σχολεῖον τὸ παιδάκι
 καὶ τὴν κόρη. Ἡμπορῶ καλὰ νὰ κάμω αὐτὸ τὸ ἔξοδο
 καὶ ἂν θέλῃς ὁ Ἐνώχ εἰς τὴν ἐπιστροφή του μοῦ
 πληρώνει αὐτὸ τὸ χρέος.

Ἡ Ἄννα τῷ ἀπεκρίθη.

—Δὲν ἔχω τὸ θάρρος νὰ σὲ κυττάξω ὡς τὸ πρόσω-
 πο, τόσον εἶμαι συγκινημένη. Πρὶν ἦμουν σκοτισμέ-
 νη ἀπὸ τὴ λύπη, τώρα ἀπὸ τὴ γενναιοτήτά σου Ὁ Ἐ-
 νώχ εἰς τὴν ἐπιστροφή του θὰ πληρώσῃ τὸ χρέος, ἡμ-
 πορεῖ νὰ τὸ ἔξοφλήσῃ, ἀλλὰ ὅχι ἐκεῖνο τὸ χρέος, ποῦ
 κάνει κανεὶς μετὰ ἄνθρωπο καλὸν ὡς ἂν ἐσέ.

Ὁ Φίλιππος ἠρώτησε.

—Λοιπὸν μοῦ δίνεις τὴν ἄδειαν;

Αὕτη στρεφόμενη πρὸς αὐτὸν τὸν περατήρησεν ἐπὶ μίαν
 στιγμὴν μετὰ ὀφθαλμῶν μετῴων δακρύων, ἐπεκαλέσθη
 εὐλογίας ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του, ἔλαβε τὴν χεῖρά του, τὴν
 ἐσφιγγε μετὰ δυνάμει, καὶ διηυθύνθη πρὸς τὸν μικρὸν
 κηπὸν τῆς.

Ὁ Φίλιππος ἐξῆλθε συγκινημένος, ἀπιδρόντων εἰς τοὺς
 δύο παῖδας, τοὺς ἔβαλεν εἰς τὸ σχολεῖον, τοὺς ἡγόρα-
 σε βιβλία, ἔαν δὲ φοβούμενος τοὺς κακολόγους σπανίως
 μετέβαινε παρὰ τῇ Ἄννῃ διὰ μέσου τῶν παίδων τῇ
 ἀπέστελλε διάφορα μικρὰ δῶρα, ὅττιρα, καρπούς, τὰ πρῶ-
 τα καὶ τὰ τελευταῖα ρόδα τοῦ κήπου του, ὅτε μὲν
 κογχύλας τῆς παραλίας, ὅτε τὸ ἔλευρον, λέγων ὅπως
 συγκαλύψῃ τὴν ἐλεημοσύνην του, ὅτι ἤθελε νὰ τῇ δει-
 ξῇ τὴν τελειότητα τοῦ μύλου του.

Ὁ Φίλιππος δὲν ἠδύνατο νὰ ἐννοήσῃ τὴν καρδίαν
 τῆς Ἄννης. Κατὰ τὰς σπανίας πρὸς αὐτὴν ἐπισκέψεις
 του αὕτη δὲν ἠδύνατο εἰμὴ διὰ διακεκομμένων λέξεων
 νὰ τῷ ἐκφράσῃ τὴν συγκίνησιν τῆς καρδίας τῆς, τὴν
 ἄπειρον εὐγνωμοσύνην τῆς. Ἀλλ' οἱ παῖδες ἐνθουσιῶν-
 τες ὑπὲρ τοῦ Φίλιππου ἔτρεχον μακρόθεν εἰς προὔπν-
 τησὶν του, ἦσαν κύριοι τῆς οἰκίας του, τοῦ μύλου του,
 τῷ ἀφηγοῦντο τὰς τέψεις καὶ τὰς δυσσε-
 σκείας των, τὸν ἐννηγκαλίζοντο σφιγκτὰ σφιγκτὰ καὶ τὸν
 ἐκάλουν Μπαρμπα Φίλιππο. Ἡ πρὸς αὐτὸν ἀγάπη των
 ἠϋξανε καθόσον ἡ ἀνάμνησις τοῦ Ἐνώχ ἐξηλείφετο. Ὁ
 Ἐνώχ δὲν ἦτο πλέον δι' αὐτοὺς ἡ δυσδιάκριτος ὀπτα-
 σία, ὄνειρον, μυστὴρ ἢ βλέπει τις κατὰ τὰς πρώτας
 ἀκτῖνας τῆς ἡοῦς εἰς τὸ ἄκρον δενδροστοιχίας καὶ τῆς
 ὁποίας δὲν δύναται ν' ἀκολουθήσῃ τὴν πορείαν. Πρὸ
 δεκαετίας ὁ Ἐνώχ εἶχεν ἐγκαταλείψῃ τὴν ἐστίαν του,
 τὴν γεννέτειραν αὐτοῦ γῆν καὶ πρὸ δεκαετίας οὐδεμίαν
 περὶ αὐτοῦ ἔλαβον εἰδήσιν.

Ἐσπέραν τινὰ οἱ παῖδες ἐπεθύμουν νὰ μεταβῶσι καὶ
 συλλέξωσι λεπτοκάρυα. Ἡ Ἄννα ἠσθάνθη τὴν διάθεσιν
 νὰ ποῦ συνοδείαν, ἀλλ' οὗτοι ἐζήτουν νὰ παραλάβωσι
 μαζί των καὶ τὸν ἀγαθὸν μυλωθρόν. Τὸν εὗρον ἐν τῷ
 μύλῳ του κεκαλυμμένον ἐξ ἀλεύρων καὶ τῷ εἶπον,—
 Ἐλθε μαζί μας, Μπαρμπα Φίλιππε,—Οὗτος δὲ ἀπεποιήθη
 ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ παῖδες ἐξηκολούθουν νὰ τὸν παρακαλῶ-
 σι, συγκατετέθη μετὰ των εἰς τοῦτο. Καὶ πῶς ἠδύνατο
 νὰ ἐπιμείνῃ ἀρνούμενος ἐνῷ μετ' αὐτῶν ἦτο καὶ ἡ Ἄννα;
 Ἡ Ἄννα ἐκ μετῴων τῆς ἀποῦ ἔκαμε τὸν κοπιώδη
 ἐκείνον περίπαιον ἠπλάσθη ἐαυτὴν κατὰ κῆπον καὶ εἶπε

στενάζουσα.—Ἀφήσατέ με, παρακαλῶ, ν' ἀναπαυθῶ λιγάκι.

Ὁ Φίλιππος ὑψοῦντο νὰ μὲν μετ' αὐτῆς, ἐνῷ
 οἱ παῖδες ἔτρεχον ἐκπέμποντες κραυγὰς ἀγαλλιάσεως καὶ
 ἀπερχόμενοι θορυβῶδως εἰς τὸ βάθος τοῦ δάσους, ὅπως συλ-
 λέξωσι λεπτοκάρυα, εἶτα δ' ἔτρεχον τῆδε κἀκεῖσε κα-
 λοῦντες ἀλλήλους ἐκ διαλειμμάτων.

Ὁ Φίλιππος καθήμενος πλησίον τῆς βεθυσιμένης ἐν
 σιωπῇ εἰς τὰς σκέψεις του ἐνεθυμείτο τὰς ἀλγεῖνας στιγ-
 μὰς, καθ' ἃς εἰς τὸ ἴδιον ἐκεῖνο δάσος εἶχεν ἀπο-
 χωρήσει, ὡς πτηνὸν πληγωθὲν.

—Ἄννα, ἀκούς, εἶπε, τὰς χαρωπὰς κραυγὰς;...ἀλλ' ἐ-
 παιδὴ αὕτη δὲν ἀπεκρίνετο, ἀλλ' ἐκάλυπτε τὴν κεφαλὴν
 διὰ τῶν χειρῶν.

—Ἄννα, προσέθηκεν, εἶσαι παραπολύ λυπημένη, ἀλλὰ
 τὸ πλοῖον ἐχάθη. Δὲν πρέπει νὰ γίνεταί λόγος πλέον
 δι' αὐτό. Θέλεις ν' ἀποθάνῃς καὶ ν' ἀφήσῃς τὰ παιδιὰ
 σου ὀρφανὰ;

—Δὲν ἐσυλλογίζομαι αὐτὸ, ἀπεκρίθη ἡ Ἄννα, ἀλλὰ
 δὲν ἠξερῶ διατὶ μετὰ τὰς χαρωπὰς ἐκεῖνες φωνὰς ἐνό-
 μίζω πῶς θρυσιόμουν μόνη.

Τότε ὁ Φίλιππος πλησιάζας ὀλίγον αὐτὴν τῇ εἶπε.

—Ἄννα, ἔχω κἀτι, στὸ νοῦ, γὰρ τι τὸ ὁποῖον δὲν
 ξέρω πῶς μοῦ καταιθῆκε, ἀλλὰ ἐνόησα, ὅτι σήμερον ἡ
 αὔριον ἔπρεπε νὰ σοῦ τὸ πῶ. Ὡς Ἄννα, δὲν ἡμπορεῖ
 κανεὶς νὰ πιστεύῃ, δὲν ἡμπορεῖ κανεὶς νὰ ἐλπίσῃ ὅτι
 ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος σὲ ἄφηκε ἐδῶ καὶ δέκα χρόνια εἶνε
 ἀκόμη ζωντανός. Ἀφῆσέ με λοιπὸν νὰ σοῦ πῶ πόσο θλί-
 βωμαι νὰ σὲ βλέπω πτωχὴ καὶ χωρὶς βοήθειαν καὶ νὰ
 μὴ μπορῶ νὰ σὲ βοηθήσω καθὼς ἤθελα, ἐκτὸς ἐξῆν....
 Λένε πῶς ἡ γυναῖκες εἶνε ἔξυπναις, ἴσως σὺ ἐννοεῖς τί
 ἐπιθυμῶ;...Γνωρίζεις οἷτι ἤθελα νὰ σὲ κάμω γυναῖκά μου
 θὰ εἶμαι πατέρας εἰς τὰ παιδιὰ σου, τὰ ὁποῖα σὰν
 τέτοιο μ' ἀγαποῦν, κι' ἐγὼ τ' ἀγαπῶ σὰν νὰ ἦσαν δι-
 κά μου. Πιστεύω, ὅτι ἂν μετὰ στεφανωθῇς, ὕστερα ἀπὸ
 τόσα χρόνια θλίβερά ἡμποροῦμεν νὰ εἴμαστε τόσο εὐ-
 τυχησμένοι ὅσο ἡμπορεῖ κανεὶς νὰ ᾔῃ εἰς αὐτὸ τὸ κό-
 σμο. Σκέψου το καλὰ. Γνωρίζομεθα ἀπὸ μικρὰ μας πό-
 δια κι' ἐγὼ σ' ἀγαπῶ ἀπὸ τόσο καιρὸ ὅσον δὲν μπο-
 ρεῖς νὰ πιστέψῃς.

Ἡ Ἄννα μετὰ φωνῆς σταθερᾶς ἀπεκρίθη.

—Σὺ εἶσαι ὡς ὁ ἄγγελος τοῦ Θεοῦ εἰς τὸ σπίτι
 μου. Ὁ Θεὸς νὰ σ' εὐλογήσῃ. Ὁ Θεὸς νὰ σοῦ τὸ
 πληρῶτη δίνοντάς σου γυναῖκα καλλίτερη ἀπὸ ἐμέ. Ἡμ-
 πορεῖ κανεὶς ν' ἀγαπήσῃ δύο φοραὶς; ἡμπορῶ νὰ σὲ ἀ-
 γαπήσω σὰν τὸν Ἐνώχ;

—Ὅχι εἶμαι εὐχαριστημένος ἀπεκρίθη ὁ Φίλιππος νὰ
 με ἀγαπήσῃς ὀλιγότερο, ὀλιγότερο ἀπὸ τὸν Ἐνώχ.

—Τοῦλάχιστον. ἀνέκραξεν ἡ Ἄννα ὅλη τεταραγμένη,
 περίμενε λίγο καιρὸ. Ἀλλ' ἔαν ὁ Ἐνώχ ἐγύριζεν;

—Ὁ Ἐνώχ δὲν θὰ γυρίσῃ.

—Περίμενε ἕνα χρόνον, ἕνα χρόνον, δὲν εἶναι μεγάλο
 πρᾶγμα, περίμενε.

—Ἐπερίμενε ὅλη τὴ ζωὴ, εἶπεν ὁ Φίλιππος μετὰ
 πικρίας, ἡμπορῶ καλὰ νὰ περιμένω ἀκούη.

—Ὅχι, ἀνεφώνησεν αὕτη, εἶμαι δεμένη, ἔχεις τὸ λό-
 γο μου. Ἐνα χρόνον δὲν θέλεις νὰ παραδεχθῇς, ὅπως
 ἐγὼ, αὕτη τὴ διορία;

—Τὴ δέχομαι ἀπεκρίθη ὁ Φίλιππος.

Ἀμφότεροι ἔμειναν σιωπηλοὶ, μέχρις οὗ ὁ Φίλιππος
 εἰλέπων ὅτι εἶχε νυκτώσει καὶ φοβούμενος διὰ τὴν Ἄν-
 ναν τὴν νύκτα καὶ τὸν ὄρατον ἐξέλειπε τοὺς παῖδας καὶ
 πάντα ἐξέλειπε ὅπως ἀποσπερμασθὲν εἰς τὸ χωρίον.

Ὁ Φίλιππος ὡδύνησε τὴν Ἄνναν, μέχρις ὅτι θύρας τοῦ
 οἴκου, ἐκεῖ ὅς λαβὼν τὴν γέφυρά τῆς τῇ εἶπεν ἡρώως.
 —Σοῦ ἀνέλαβον τὴν καρδίαν μου, εἶπεν κατὰ τὴν

ὅποιαν ἦσουν ῥίγιο ταραγμένη, εἶχα ἄδικο, εἶμαι εἰς σὲ δεμένος, ἀλλὰ σὺ, Ἄννα, εἶσαι ἐλεύθερη;

—Ὅχι, ὑπέλαβεν ἐκείνη, εἶμαι κι' ἐγὼ δεμένη.

Ταῦτα εἶπε, ἐσπέραν τινὰ δὲ κατόπιν πλησίον ἐστίας ἐσκέπτετο τὸ ἄλλο ἐκεῖνο φθινόπωρον, καθ' ὃ δὲ Φίλιππος τῇ εἶχεν εἰπεῖ—Σὲ ἀγαπῶ περισσότερο ἀφ' ἧ, τι πιστεύεις—καὶ διὰ μιᾶς οὗτος ἐφάνη πλησίον τῆς ζῆ- τῶν τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ὑποσχέσεώς της.

—Πῶς, ἀνεφώνησεν αὐτὴ, ἀπέρασεν ὁ χρόνος;

—Ναί, τὰ φουντούκια, ὠριμάσανε, ἔλα νὰ ἰδῇς.

Ἄλλ' αὐτὴ δὲν ἠδύνατο νὰ τὸ ἀποφασίσῃ ἀκόμα. Εἶχε τόσα πράγματα νὰ ἐξετάσῃ... ἦτο τόσον ἀπότομος ἡ μεταβολή... Ἐνα μῆνα, ἕνα μῆνα ἀκόμα.

—Ὅς εἶνε, εἶπεν ὁ Φίλιππος μετὰ τρεμούσης φωνῆς καὶ ὀφθαλμῶν οὐτινες ἐξέφραζον τὰ μικροχρόνια αὐτοῦ παθήματα, ὡς εἶνε, πάρε ὅση διορία θέλῃς.

Ἡ ταλαίπωρος γυνὴ ἠσάλανετο τοσοῦτον οἶκτον δι' αὐ- τὸν, ὥστε θὰ ἐξεργιγνύετο εἰς δακρυὰ καὶ ὅμως μετὰ δι- φόρους προφάσεις τῷ ὑπέβαλε νέαν δοκιμασίαν καὶ ἀπὸ ἐβδομάδος εἰς ἐβδομάδα τὸν ἠνάγκασε νὰ περιμένῃ ἐπὶ ἕξ μῆνας.

Ἀλλὰ τὰ γύναια τῆς συνοικίας μὴ δυνάμενα νὰ ἐν- νοήσωσι τὸ ἐλάχιστον τῶν προθεσμιῶν τούτων ἐξεδικούν- το διὰ τῶν φλυαριῶν αὐτῶν. Τινὰ ἰσχυρίζοντο, ὅτι ὁ Φί- λιππος διεπαίδαγωγέι δι' ὑποσχέσεων τὴν χήραν, ἀλλὰ ὅτι αὐτὴ ἐφαίνετο ἀποφεύγουσα αὐτόν, ὅπως κάλλιον τὸν σαγινεύσῃ, ἀλλὰ τέλος τοὺς ἐθεώρουν ὡς δύο ἀνοήτους, οὐτινες δὲν ἤξευρον οὔτε καὶ αὐτοὶ πραγματικῶς τί ἡ- θελον.

Ὁ υἱὸς τῆς Ἄννης ἐσιώπα, καὶ τοι ἐνδιεφέρετο ὑπὲρ τῶν πόθων τοῦ Φιλίππου, ἀλλ' ἡ θυγάτηρ παρώτρυνε τὴν μητέρα ν' ἀποφασίσῃ πᾶν ὅ,τι πάντες ἐπεθύμουν. Τὸ ἀ- γαθὸν καὶ γελῶδες πρόσωπον τοῦ Φιλίππου ἐγίνετο κα- τηφές καὶ ὠχρὸν, πάντα δὲ ταῦτα ἐπληρῶσεν τὴν καρδί- αν τῆς Ἄννης, ὡς τόσοι ἔλεγχοι.

Νύκτα τινὰ τέλος μὴ δυναμένη αὐτὴ νὰ κοιμηθῇ ἐ- πεκατέστη διακῶς πνεύμα, ὅπερ νὰ τῇ δείξῃ, ἐν ἑξῇ ὁ Ἐνώχ. Αἰφνίς ἐν τῇ νυκτερινῇ σιγῇ ἠγέρθη, ἤναψε τὸν λύχνον, ἤνοιξε τὴν Ἀρίαν Γραφὴν καὶ ὁ δάκτυλος αὐτῆς ἔστη ἐπὶ τῶν ἐξῆς λέξεων: Ὑπὸ τὸν φ ο ῖ ν ι κ α. Τοῦτο οὐδεμίαν ἐνδείξιν τῇ ἔδιδεν. Ἐκλείτε τὸ βιβλίον καὶ ἀπεκοιμήθη, ἀλλὰ κατ' ὄναρ εἶδεν ἐπὶ τῆς κορυφῆς λοφίσκου τὸν Ἐνῶχ ὑπὸ φοίνικα φωτιζόμενον ὑ- πὸ ἡλίου. Ἀπέθανεν, ἀνεφώνησεν, εἶνε εὐτυχής, αὐτὸς ψάλ- λει τὸ Ὡσαννά, εἰς τὸν οὐρανόν. Ἐπάνω εἰς τὸ κε- ράφι τοῦ λάμπει τὸ φῶς τοῦ ἡλίου τῆς δικαιοσύνης καὶ ἰδοὺ τὰ θαῖα τὰ ὅποια ὁ λαὸς ἔριχνε εἰς τὸ δρόμο τοῦ λυτρωτῆ καὶ ἐφώναζε Ὡσαννά μέχρι τρίτου οὐ- ρανίου.

Τὴν πρωτὴν ἀπέστειλε πρὸς ἀναζήτησιν τοῦ Φιλίππου καὶ τῷ εἶπε μετὰ θάρρους.

—Κανένα, πρᾶγμα δὲν μᾶς ἐμποδίζει πλεῖα νὰ στεφ- νωθοῦμε.

—Εἰς τὸνομα τοῦ Θεοῦ, ἀπεκρίθη οὗτος, διὰ τὴν εὐ- τυχίαν σου καθὼς καὶ διὰ τὴν ἰδική μου, ὡς στεφνω- θοῦμε.

Οἱ γάμοι ἐτελέσθησαν. Οἱ κῶδωνες ἤχουν χαρμωδύνως, ἀλλὰ χαρμωδύνως δὲν ἐπαλλεν ἡ καρδία τῆς Ἄννης. Τῇ ἐφαίνετο ἀκούουσα περὶ αὐτὴν στεναγμούς. Δὲν ᾔθελε νὰ μένῃ μόνη οὔτε ἐν τῇ οἰκίᾳ, οὔτε ἐκτὸς αὐτῆς, ὅταν δ' ἐπέστρεφεν, ἴστατο παρὰ τὴν θύραν ἔχουσα τὸν δά- κτυλον ἐπὶ τῆς θυρολαβῆς, ὡς ἐὰν ἐφοβέτο νὰ εἰσέλθῃ. Ὁ Φίλιππος δὲν ἀνησυχεῖ διὰ τὸν τρώμον τῆς τούτου, προσέβλεπε τὸ τέλος αὐτοῦ πρᾶγματι καὶ ἡ Ἄννα ἐγίνετο μῆ- τηρ καὶ σχεδὸν ἀνεγεννήθη γεννησασα υἱόν. Ἀπέκτησε τὴν

εἰρήνην τῆς καρδίας. Ἠγάπησε τὸν Φίλιππον καὶ εἶδεν ἐ- ξαφανισθέντας πάντας τοὺς μυστηριώδεις αὐτῆς φόβους.

(ἔπεται τὸ τέλος)

ΣΤΕΦ. ΜΑΡΤΖΩΚΗΣ.

ΒΕΡΝΑΡΔΟΣ ΤΣΕΛΕΝΤΑΝΟΣ

ΕΝ τῷ ἀριθ. 27 τοῦ ἡμετέρου περιοδικοῦ ἐδημοσιεύθη ὡρία σκιαγραφία τοῦ νεαροῦ καὶ ἐπιφανοῦς τεχνο- κρίτου κ. PASQUALE LUBRANO-CELENTANO συγγραφεῖς παρὰ τοῦ διακρεποῦς φιλολόγου Gennaro Di Scanno, ἐν ᾗ σὺν ταῖς ἄλλοις περιλαμβάνοντο καὶ τὰ ἐξῆς ἀφορῶντα εἰς πρόσφατον ἔργον τοῦ Λουβράνου, «Πρὸ μικροῦ χρόνου ὁ ἡμέτερος τεχνοκρίτης ἐδημοσίευσεν, ἐκ- δίδοντος Luigi Pierro, βιβλίον μεγίστου ἐνδιαφέροντος περὶ τοῦ θείου τοῦ Βερνάρδου Τσελεντάνου. Πολὺ θὰ ἐ- πεκτεινόμεν, ἐὰν διαλαμβάνον περὶ τοῦ τελεσφόρου τῆς τοιζύτης δημοσιεύσεως. Ἀρκεῖ νὰ μάθῃ ὁ ἀναγνώσκων τὰς βραχεῖς ταύτας βιογραφικὰς σημειώσεις, ὅτι ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος συγγραφεὺς ἔτυχεν ἄρθρων ἀληθῶς ἐνθου- σιαστικῶν καὶ ἐπιστολῶν λίαν κολακευτικῶν ἐκ τῶν ἐπι- φανεστέρων ἱταλῶν λογίων καὶ ξένων συγγραφέων κτλ.». Τοῦ ἔργου τούτου τοῦ ἡμετέρου φίλου γράφας ἱταλι- στί διβλιοκρίσιν καταχωρισθεῖσαν ἐν τῷ περιοδικῷ *Ale- neo Italiano*. τῷ ἐν Ῥώμῃ ἐκδιδομένῳ, ἄξιόν ἐστι νὰ ἐκθέσω ἐνταῦθα ὀλίγα τινα, ὅπως καὶ ἐν Ἑλλάδι γίνῃ γνωστὸν τὸ ὄνομα τοῦ περιβοήτου τούτου Νεαπολίτου ζωγράφου, διανύσαντος τὸν βίον ἐν τῇ ἀνθρᾷ ἡλικίᾳ τῶν 28 ἐτῶν!

Τοῦ ποιήματος τούτου ἐξ 180 σελ. συνισταμένου καὶ ἀνατιθεμένου τῷ ἀξιοτίμῳ τῆς ἐν Ἱταλίᾳ δημοσίας ἐκ- παιδεύσεως Ὑπουργῷ κ. Φερδινάνδῳ Μαρτίνῃ, κυριώτερον μέρος εἶνε ὁ γλαφυρὸς καὶ περισπούδαστος λόγος ἀνα- γνωσθεὶς ἐν τῇ ἐν Νεαπόλει Β. Ἀκαδημίᾳ Καλῶν Τε- χνῶν, παρόντος τῆς Α. Ὑ. τοῦ Διαδόχου τοῦ Ἱταλικοῦ Θρόνου, κατὰ τὴν 4-ην Σεπτεμβρ. 1892 ἐπὶ τῇ εὐ- καιρίᾳ τῆς ἐπισήμου ἐγκαινιάσεως τῆς Ἐκθέσεως τῶν καλλιτεχνικῶν ἔργων τοῦ θείου τοῦ. Διατρέχων τὰς σε- λίδας τοῦ κομψοῦ ἐκδοθέντος βιβλίου ὁ ἀναγνώστης κα- ταγοιτεύεται ἀναθεωρῶν ἐν ἀπάσῃ τῇ ἀκεραιότητι αὐτοῦ τὸ λαμπρὸν πρόσωπον τοῦ Βερνάρδου Τσελεντάνου, τοῦ ἀ- ληθοῦς ἐκείνου τῆς τέχνης μάρτυρος, περικοσμοῦντος καὶ δοξάζοντος τοὺς Νεαπολίτας ζωγράφους, τοῦ διδασκάλου τῆς μεγάλης ἐκείνης τέχνης, ἥτις ἐκ τῶν ἀγνῶν τῆς φυσικῆς ἀληθείας πηγῶν ἀνυψοῦται εἰς τὸ ἄκρον τοῦ ἰδανικοῦ. Ὁ λόγος τοῦ Λουβράνου καθίσταται πολυτιμώ- τερος, καθ' ὅσον διὰ σπανίας διακρίσεως παραβάλλει τὸ ἔργον τοῦ ἐνδόξου θείου τοῦ πρὸς τὸ ἔργον τῶν γάλλων καὶ ἱταλῶν ζωγράφων τοῦ 12', αἰῶνος καὶ τῆς πρώτης πεντηκονταετηρίδος τοῦ ἡμετέρου, ἀνιχνεύων συγκρίσεις αἵτινες, εἰ καὶ πάντοτε δὲν εἶνε πρωτότυποι, ἐμφαίνουσιν ὁμῶς ζωηρὰς λάμψεις εὐφυΐας.

Ἐπειδὴ δὲ, ὡς δικαίως παρατηρεῖ ὁ Λουβράνος, μετὰ τὸν *Gabriele d' Annunzio*, ἡ νεωτέρα κίνησις τῆς ζωγρα- φικῆς ἐν Εὐρώπῃ ἄρχεται ἀπὸ τῆς Γαλλίας, εἰς τὴν γαλλικὴν τέχνην ἐμμένει ὁ συγγραφεὺς ὁμιλῶν περὶ τῆς ἀκμαίας αὐτῆς ἐποχῆς ὀφειλομένης πρὸς τὸν ἐνδόξον Ἰωάννην Βα- πτιστῆν *Γκαμπριέλε* τῆς ζωγραφίας γέν- ο υ ς (*pittura di genere*) καὶ τὸν Θεοδωρὸν *Gericault* τὸν ἀκολουθήσαντα τὴν κατεύθυνσιν τῆς ἐνδόξης ἐκείνης καὶ

ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΕΟΥΡΙΟΥ

γενεσίας ἐφ' ἣ καυχῶνται οἱ Ἰταλοὶ, παρὰ τοῖς ὁποίοις ἡ νεωτέρα τέχνη ἀρχεται ἀπὸ Ἀνδρέου *Arriani*. Διὰ τούτων καὶ πλείστων ἄλλων καλλιτεχνικῶν καὶ ἐπιστημονικῶν σκέψεων πεπλουτισμένη ἡ ἐμβριθὴς μελέτη τοῦ Λουδβράνου ἀποβαίνει τὰ μέγιστα λυσιτελεῖς πρὸς τοὺς τῆς ζωγραφικῆς ἐραστὰς καὶ ἐν γένει πρὸς ἅπαντας τοὺς καλλιτέχνας, οἵτινες ἐν τῷ πονήματι τούτῳ θὰ εὐρωσι ἡδονὴν συνάμα καὶ διδασκαλίαν.

Κατὰ τὰς περιηγήσεις αὐτοῦ ἐν Ἰταλίᾳ ὁ νεαρὸς Τσελεντάνος ἐνεθουσιάζετο μελετῶν καὶ θαυμάζων τὰ ἀριστουργήματα τῶν ἀρχαίων, ὡς δύνανται τις νὰ ἴδῃ ἀναγινώσκων τὴν πολύτιμον αὐτοῦ ἐπιστολογραφίαν καὶ τὴν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Ἀλοϊσίου, δι' ἧς οὗτος ἐκ Νεαπόλεως καὶ ὁ Βερνάρδος ἐκ διαφόρων πόλεων τῆς Ἰταλίας καὶ πρὸ πάντων ἐκ Ῥώμης—τῆς ἰδανικῆς πατρίδος τῶν φιλομούσων—τοιούτου ἀμοιβαίου ἔρωτος παρέσχον τεκμήριον, οἷον σπάνιον ἐστὶν ἐν ἄλλοις εὐεῖν.

Ὁ Τσελεντάνος ἀείποτε τείνων πρὸς τὴν τελειοποίησιν τῆς τέχνης, τὴν ἰδέαν ταύτην τοῦ Ῥαφαήλ, ἐμελέτα τὰ ἔργα ἐκεῖνα ὑπὸ τὸ ῥόμου καταλαμβανόμενος, καὶ ἐμύχθαι καρτερικῶς εἰς τὴν μίμησιν αὐτῶν, συντρόφους ἔχων τῶν κόπων του τὸν *Régnauld* καὶ τὸν *Mosso* ἀποδίδοντας αὐτοῖς ἅπαντας κατὰ τὸ εἰκοστὸν ὄγδοον ἔτος τῆς ἡλικίας των! Πλὴν ὁ πρόωρος θάνατος εἶνε ἡ ὥραιότερα τῶν ποιήσεων.

Μεταξὺ τῶν καλλιτεχνικῶν ἔργων τοῦ Τσελεντάνου διὰ τῆς τοῦ Τισοιάνου τρανωτικῆς γραφίδος χρωματισθέντων διαπρέπουσι τὸ τοῦ *Benvenuto* κατὰ τὴν ὑπεράσπισιν τοῦ Φρουρίου Ἀγ. Ἀγγέλου, εἰ καὶ τοῦτο ἀτελές, τὸ τοῦ Ἀγ. Φραγκίσκου Ζαβερίου εὐαγγελιζομένου τοῦς Ἰάπωνας ζωγραφισθὲν ἐν πλήρει μεσημβρίᾳ, ὅπερ ἦτο παράδοξον κατὰ τὴν ἐποχὴν αὐτοῦ, τὸ Συμβούλιον τῶν Δέκα ἐν τῇ αὐτῇ τῶν Δουκικῶν Ἀνακτόρων ἐν Βενετίᾳ ἢ Συνδιάλεξις τοῦ Μασινιέλλου καὶ ὁ Τάσος φρενοβλαβῆς ἐν τῇ ἐπαύλει ἐν *Bisaccio*, τὸ τελευταῖον αὐτοῦ ἔργον ἀποδίδοντας εἰς τὰς χεῖρας κρατοῦντος τὴν γραφίδα, καθὼς ὁ ἀνδρεὺς στρατιώτης πίπτων ἐν τῷ ῥήγματι τείχους. Ἡ εἰκὼν αὕτη, λέγει ὁ *Seltembrini*, διατηρεῖ πᾶσαν τὴν ἰσχυρὰν ψυχὴν τεχνίτου μεταξὺ τῶν ἐν Ἰταλίᾳ πρωτευσάντων, ἀπὸ *Giotto* ἄχρις ἡμῶν, πάντας τοὺς παλμοὺς εὐγενοῦς καρδίας, τὴν τελευταίαν τοῦ βίου πνοήν, τὸ ἔσχατον φῶς τῆς εὐφυΐας ἐκείνης, ἥτις πρὸς στιγμὴν ἔλαμψε καὶ ἐσθῆθη.

Ἐν παραρτήματι ὁ λόγιος συγγραφεὺς ἀφηγεῖται ὅτι τὰ λαθόντα χῶρα κατὰ τὴν τοποθέτησιν τῆς ἀναθηματικῆς πλακῆς ἐν τῇ οἰκίᾳ ἐν ἣ ἐγεννήθη ὁ ἡμέτερος Βερνάρδος, κεκλήθη ἐν τῇ ὁδῷ Ἀγ. Θηρεσίᾳ *degli Scalzi* ὑπὸ τῷ ἀστ. ἀρ. 83 κατὰ τὴν 28ην ἐπέτειον ἡμέραν τοῦ θανάτου του, (28ην Ἰουλίου 1863) β'. τὰ ἀφορῶντα εἰς τὸ κληροδότημα «Βερνάρδος-Τσελεντάνος» ἦοι τὴν συλλογὴν τῶν ὥραιότερων αὐτοῦ ἔργων—γ'. τὰς ἀπονεμηθείσας τιμὰς τῷ ἐξόχῳ ἀνδρὶ κατὰ τὴν 4 Σεπτεμ. 1892 εἰς ἃς συγκατετέθησαν καὶ πλείστοι ἄλλοι περιφανεῖς ἄνδρες δι' ἐπιστολῶν καὶ τηλεγραφημάτων, κωλύομενοι νὰ παρερθεῖσι προσωπικῶς.

Συμπληροῦντες σήμερον ὅτι ἤδη ἐγράφσαμεν περὶ τοῦ ὥραιου καὶ ὀφελίμου τούτου τοῦ φίλου μας ἔργου συνιστῶμεν αὐτὸ θερμῶς πρὸς ἅπαντας τοὺς ἐκτιμῶντας τὴν φιλολογίαν καὶ καλλιτεχνίαν, αἵτινες εἰσὶν αἱ ἀγναὶ καὶ ἀνεξάντληται πηγαὶ τῆς ἀληθοῦς καὶ ἠθικῆς προόδου τῶν ἐθνῶν.

Κέρκυρα 12 Ὀκτωβρίου 1893

Φ. ΔΙ. ΜΕΝΤΟΣ

ΔΙΜΝΗ ΕΝ ΟΙΚΩ, !

(δελήγημα)

ΕΤΑ τὴν ἀνοιξιν, μετὰ τὸ μεθυστικὸν τῶν ἀνθρώπων ἄρωμα, μετὰ τὴν πρωϊνὴν τῶν ὀρέων αὐραν, μετὰ τὴν δρόσον τοῦ Μαρτίου, ἥτις εἰς πᾶν φύλλμα τῆς διανοίγει τοὺς κάλυκας καὶ μᾶς διδίδει ἐν ῥόδῳ,

τὸν Βασιλέα τοῦτον τῶν ἀνθρώπων, τὸ ἱστορικὸν τοῦτον ἄνθος, μετὰ τὸ γλυκύφθογον τῶν πτηνῶν μέλος, μετὰ τὸ γρύλλισμα τῶν συνοδευουσῶν τὴν σιγὴν τῆς νυκτός γρύλλων, μετὰ τὴν τραχάλα καὶ τὸν κοπετὸν τῶν κτηματιῶν ὅπως συλλέξωσι τὰ τῆς ἐσοδείας των, ὡς ἄλλοι μύρμηγγες, μετὰ τὸν γενικὸν καὶ φλέγοντα πόθον ὅπως ἀκούσωμεν τὸν οὐρανὸν κραυγάζοντα, ἰδῶμεν τὸ στενῶμα μελανοφοροῦν, τοὺς ποταμοὺς ἐξογκουμένους, καὶ τοὺς ῥύακας ψιθυρίζοντας, εἰσέλθομεν εἰς τὸν χειμῶνα ἄλλ' εἰς χειμῶνα συνεχῆ, πρωτοφανῆ, Κεφαλληνήτικον.

Μετὰ τὴν ἐλαφρὰν βροχὴν τῆς 7ης καὶ 8ης λήξαντο! ἐπῆλθεν ἡ ἐπομένη, ἥτοι τὸ Σάββατον, ἐν εὐδίᾳ καὶ μετ' ἐν γενικὸν παράπονον, μὲ μίαν μεμψιμοιρίαν, ὅτι ἡ βροχὴ ἦτο ἀνεπαίσθητος, ἀνωφελής.

Τὴν ἡμέραν τοῦ Σαββάτου διεδέχθη ἡ ἐσπέρα καὶ ταύτην ἡ νύξ. Ἡ ἀτμόσφαιρα ἦτο χλωρὰ, ὁ οὐρανὸς ποῦ καὶ ποῦ νεφελώδης, ἐπὶ τοῦ στερεώματος ἡ σελήνη καὶ οἱ ἀστέρες ὅτε μὲν ἐφαίνοντο ὅτε δ' ἐκρύπτοντο, ἐνόμιζέ τις δ' ὅτι ἤθελον νὰ μᾶς παίξωσι τὸ κρυφτό. Ἐπῆλθεν ἡ νύξ καὶ πάντες ταξειδεύουσιν εἰς ἄλλον κόσμον καὶ κόσμον θελκτικὸν ἀπατηλῆς ἀπολαύσεως, κομῶνται, ὀνειρώττουσιν, ἐνῶ τὸ στερεῶμα διασχίζεται ὑπὸ κεραυνῶν, οἵτινες μᾶς ἀφυπνίζουν. Τὰς κραυγὰς τ' οὐρανοῦ διαδέχεται βροχὴ σιγὴ καὶ μετ' ὀλίγην ραγδαία.

Ἡ νύξ προχωρεῖ, φθίνει, παρέρχεται, καὶ ταύτην μεῖται καὶ ἡ βροχὴ ἥτις κατ' ἀρχὰς πίπτει σιγῇ, ραγδαία, φθίνουσα καὶ εἴτα καταπαύει μετ' ἐν τῇ πάροδον τῆς νυκτός καὶ μετ' ἐν τῇ ἐμφάνισιν τῆς ἡμέρας. Ἡ ἡμέρα ἐξτείνεται καὶ ἡ ἡμέρα ἐπροχωρεῖ ἐπὶ τοῦ σύμπαντος, τὰ νέφη ἀπεσύροντο πρὸς τὸ πλάσιον τῶν ὀρέων καὶ ἐπέψαυον τὰς ἀκρωτείας αὐτῶν. Πάντες δ' ἀνεμένομεν ν' ἀναφανῶσι καὶ μᾶς χαιρετίσωσιν αἱ πρῶται ἡλιακαὶ ἀκτίνες.

Ἀλλ' ὁ καιρὸς δὲν ἐβελτιώθη καὶ ἡ βροχὴ κατέπαυσεν, ἵνα ποιήσῃ μικρὰν ἀναστολὴν, ὅπως πρὸς στιγμὴν σταθμύουσα ἐπανελθῇ ζωηρότερα, καὶ ὄντως τὴν 9 π. μ. ἤρχισε τὸ ἔργον τῆς.

Ἡ Κυριακὴ καὶ αὕτη παρήλθε καὶ ταύτην διεδέχθη ἡ Δευτέρα· ὁ αὐτὸς καιρὸς, τ' αὐτὰ νέφη καὶ ἡ βροχὴ εἰς ἔργον!

Ἡ θάλασσα πλαταγεῖ, οἱ ῥύακες ψιθυρίζουσιν, αἱ ὁδοὶ ἀδιάβατοι, καὶ εἰς τινὰ μέρη τῶν οἰκιῶν ἀκούεται ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν τὸ τικ τὰκ, εἶνε σταγόνες ὕδατος αἵτινες καταπίπτουσιν εἰς τὰς μᾶλλον ἐλλειπεῖς οἰκοδομὰς. Ἡ Δευτέρα προχωρεῖ φθίνουσα, ἐκάστη δὲ παρερχομένη στιγμὴ συμπαρασύρει καὶ τὴν ζωὴν μας, ἡμεῖς δὲ φερόμεθα ἀσυνειδήτως καὶ ἡρέμα πρὸς τὸ τέρμα τοῦ βίου, καὶ πλησίον τοῦ τάφου. Ἡ Δευτέρα ἐγκαταλείπει ἡμᾶς ὡς καὶ ἡ Κυριακὴ. Βαδίζομεν ἀπὸ τῆς Δευτέρας πρὸς τὴν Τρίτην καὶ τὴν Τρίτην πρὸς τὴν Τετάρτην, καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τετάρτης πρὸς τὴν Πέμπτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Πέμπτης πρὸς τὴν Σάββατον καὶ οὕτως ἐκ τῆς Σάββατος πρὸς τὴν Κυριακὴν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Κυριακῆς πρὸς τὴν Δευτέραν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Δευτέρας πρὸς τὴν Τρίτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τρίτης πρὸς τὴν Τετάρτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τετάρτης πρὸς τὴν Πέμπτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Πέμπτης πρὸς τὴν Σάββατον καὶ οὕτως ἐκ τῆς Σάββατος πρὸς τὴν Κυριακὴν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Κυριακῆς πρὸς τὴν Δευτέραν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Δευτέρας πρὸς τὴν Τρίτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τρίτης πρὸς τὴν Τετάρτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τετάρτης πρὸς τὴν Πέμπτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Πέμπτης πρὸς τὴν Σάββατον καὶ οὕτως ἐκ τῆς Σάββατος πρὸς τὴν Κυριακὴν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Κυριακῆς πρὸς τὴν Δευτέραν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Δευτέρας πρὸς τὴν Τρίτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τρίτης πρὸς τὴν Τετάρτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τετάρτης πρὸς τὴν Πέμπτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Πέμπτης πρὸς τὴν Σάββατον καὶ οὕτως ἐκ τῆς Σάββατος πρὸς τὴν Κυριακὴν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Κυριακῆς πρὸς τὴν Δευτέραν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Δευτέρας πρὸς τὴν Τρίτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τρίτης πρὸς τὴν Τετάρτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τετάρτης πρὸς τὴν Πέμπτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Πέμπτης πρὸς τὴν Σάββατον καὶ οὕτως ἐκ τῆς Σάββατος πρὸς τὴν Κυριακὴν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Κυριακῆς πρὸς τὴν Δευτέραν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Δευτέρας πρὸς τὴν Τρίτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τρίτης πρὸς τὴν Τετάρτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τετάρτης πρὸς τὴν Πέμπτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Πέμπτης πρὸς τὴν Σάββατον καὶ οὕτως ἐκ τῆς Σάββατος πρὸς τὴν Κυριακὴν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Κυριακῆς πρὸς τὴν Δευτέραν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Δευτέρας πρὸς τὴν Τρίτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τρίτης πρὸς τὴν Τετάρτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τετάρτης πρὸς τὴν Πέμπτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Πέμπτης πρὸς τὴν Σάββατον καὶ οὕτως ἐκ τῆς Σάββατος πρὸς τὴν Κυριακὴν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Κυριακῆς πρὸς τὴν Δευτέραν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Δευτέρας πρὸς τὴν Τρίτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τρίτης πρὸς τὴν Τετάρτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τετάρτης πρὸς τὴν Πέμπτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Πέμπτης πρὸς τὴν Σάββατον καὶ οὕτως ἐκ τῆς Σάββατος πρὸς τὴν Κυριακὴν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Κυριακῆς πρὸς τὴν Δευτέραν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Δευτέρας πρὸς τὴν Τρίτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τρίτης πρὸς τὴν Τετάρτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τετάρτης πρὸς τὴν Πέμπτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Πέμπτης πρὸς τὴν Σάββατον καὶ οὕτως ἐκ τῆς Σάββατος πρὸς τὴν Κυριακὴν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Κυριακῆς πρὸς τὴν Δευτέραν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Δευτέρας πρὸς τὴν Τρίτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τρίτης πρὸς τὴν Τετάρτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τετάρτης πρὸς τὴν Πέμπτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Πέμπτης πρὸς τὴν Σάββατον καὶ οὕτως ἐκ τῆς Σάββατος πρὸς τὴν Κυριακὴν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Κυριακῆς πρὸς τὴν Δευτέραν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Δευτέρας πρὸς τὴν Τρίτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τρίτης πρὸς τὴν Τετάρτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τετάρτης πρὸς τὴν Πέμπτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Πέμπτης πρὸς τὴν Σάββατον καὶ οὕτως ἐκ τῆς Σάββατος πρὸς τὴν Κυριακὴν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Κυριακῆς πρὸς τὴν Δευτέραν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Δευτέρας πρὸς τὴν Τρίτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τρίτης πρὸς τὴν Τετάρτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τετάρτης πρὸς τὴν Πέμπτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Πέμπτης πρὸς τὴν Σάββατον καὶ οὕτως ἐκ τῆς Σάββατος πρὸς τὴν Κυριακὴν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Κυριακῆς πρὸς τὴν Δευτέραν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Δευτέρας πρὸς τὴν Τρίτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τρίτης πρὸς τὴν Τετάρτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τετάρτης πρὸς τὴν Πέμπτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Πέμπτης πρὸς τὴν Σάββατον καὶ οὕτως ἐκ τῆς Σάββατος πρὸς τὴν Κυριακὴν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Κυριακῆς πρὸς τὴν Δευτέραν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Δευτέρας πρὸς τὴν Τρίτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τρίτης πρὸς τὴν Τετάρτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τετάρτης πρὸς τὴν Πέμπτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Πέμπτης πρὸς τὴν Σάββατον καὶ οὕτως ἐκ τῆς Σάββατος πρὸς τὴν Κυριακὴν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Κυριακῆς πρὸς τὴν Δευτέραν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Δευτέρας πρὸς τὴν Τρίτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τρίτης πρὸς τὴν Τετάρτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τετάρτης πρὸς τὴν Πέμπτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Πέμπτης πρὸς τὴν Σάββατον καὶ οὕτως ἐκ τῆς Σάββατος πρὸς τὴν Κυριακὴν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Κυριακῆς πρὸς τὴν Δευτέραν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Δευτέρας πρὸς τὴν Τρίτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τρίτης πρὸς τὴν Τετάρτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τετάρτης πρὸς τὴν Πέμπτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Πέμπτης πρὸς τὴν Σάββατον καὶ οὕτως ἐκ τῆς Σάββατος πρὸς τὴν Κυριακὴν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Κυριακῆς πρὸς τὴν Δευτέραν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Δευτέρας πρὸς τὴν Τρίτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τρίτης πρὸς τὴν Τετάρτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τετάρτης πρὸς τὴν Πέμπτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Πέμπτης πρὸς τὴν Σάββατον καὶ οὕτως ἐκ τῆς Σάββατος πρὸς τὴν Κυριακὴν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Κυριακῆς πρὸς τὴν Δευτέραν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Δευτέρας πρὸς τὴν Τρίτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τρίτης πρὸς τὴν Τετάρτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τετάρτης πρὸς τὴν Πέμπτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Πέμπτης πρὸς τὴν Σάββατον καὶ οὕτως ἐκ τῆς Σάββατος πρὸς τὴν Κυριακὴν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Κυριακῆς πρὸς τὴν Δευτέραν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Δευτέρας πρὸς τὴν Τρίτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τρίτης πρὸς τὴν Τετάρτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τετάρτης πρὸς τὴν Πέμπτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Πέμπτης πρὸς τὴν Σάββατον καὶ οὕτως ἐκ τῆς Σάββατος πρὸς τὴν Κυριακὴν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Κυριακῆς πρὸς τὴν Δευτέραν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Δευτέρας πρὸς τὴν Τρίτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τρίτης πρὸς τὴν Τετάρτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τετάρτης πρὸς τὴν Πέμπτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Πέμπτης πρὸς τὴν Σάββατον καὶ οὕτως ἐκ τῆς Σάββατος πρὸς τὴν Κυριακὴν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Κυριακῆς πρὸς τὴν Δευτέραν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Δευτέρας πρὸς τὴν Τρίτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τρίτης πρὸς τὴν Τετάρτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τετάρτης πρὸς τὴν Πέμπτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Πέμπτης πρὸς τὴν Σάββατον καὶ οὕτως ἐκ τῆς Σάββατος πρὸς τὴν Κυριακὴν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Κυριακῆς πρὸς τὴν Δευτέραν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Δευτέρας πρὸς τὴν Τρίτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τρίτης πρὸς τὴν Τετάρτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τετάρτης πρὸς τὴν Πέμπτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Πέμπτης πρὸς τὴν Σάββατον καὶ οὕτως ἐκ τῆς Σάββατος πρὸς τὴν Κυριακὴν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Κυριακῆς πρὸς τὴν Δευτέραν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Δευτέρας πρὸς τὴν Τρίτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τρίτης πρὸς τὴν Τετάρτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τετάρτης πρὸς τὴν Πέμπτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Πέμπτης πρὸς τὴν Σάββατον καὶ οὕτως ἐκ τῆς Σάββατος πρὸς τὴν Κυριακὴν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Κυριακῆς πρὸς τὴν Δευτέραν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Δευτέρας πρὸς τὴν Τρίτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τρίτης πρὸς τὴν Τετάρτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τετάρτης πρὸς τὴν Πέμπτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Πέμπτης πρὸς τὴν Σάββατον καὶ οὕτως ἐκ τῆς Σάββατος πρὸς τὴν Κυριακὴν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Κυριακῆς πρὸς τὴν Δευτέραν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Δευτέρας πρὸς τὴν Τρίτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τρίτης πρὸς τὴν Τετάρτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τετάρτης πρὸς τὴν Πέμπτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Πέμπτης πρὸς τὴν Σάββατον καὶ οὕτως ἐκ τῆς Σάββατος πρὸς τὴν Κυριακὴν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Κυριακῆς πρὸς τὴν Δευτέραν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Δευτέρας πρὸς τὴν Τρίτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τρίτης πρὸς τὴν Τετάρτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τετάρτης πρὸς τὴν Πέμπτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Πέμπτης πρὸς τὴν Σάββατον καὶ οὕτως ἐκ τῆς Σάββατος πρὸς τὴν Κυριακὴν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Κυριακῆς πρὸς τὴν Δευτέραν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Δευτέρας πρὸς τὴν Τρίτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τρίτης πρὸς τὴν Τετάρτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τετάρτης πρὸς τὴν Πέμπτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Πέμπτης πρὸς τὴν Σάββατον καὶ οὕτως ἐκ τῆς Σάββατος πρὸς τὴν Κυριακὴν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Κυριακῆς πρὸς τὴν Δευτέραν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Δευτέρας πρὸς τὴν Τρίτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τρίτης πρὸς τὴν Τετάρτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τετάρτης πρὸς τὴν Πέμπτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Πέμπτης πρὸς τὴν Σάββατον καὶ οὕτως ἐκ τῆς Σάββατος πρὸς τὴν Κυριακὴν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Κυριακῆς πρὸς τὴν Δευτέραν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Δευτέρας πρὸς τὴν Τρίτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τρίτης πρὸς τὴν Τετάρτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τετάρτης πρὸς τὴν Πέμπτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Πέμπτης πρὸς τὴν Σάββατον καὶ οὕτως ἐκ τῆς Σάββατος πρὸς τὴν Κυριακὴν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Κυριακῆς πρὸς τὴν Δευτέραν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Δευτέρας πρὸς τὴν Τρίτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τρίτης πρὸς τὴν Τετάρτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τετάρτης πρὸς τὴν Πέμπτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Πέμπτης πρὸς τὴν Σάββατον καὶ οὕτως ἐκ τῆς Σάββατος πρὸς τὴν Κυριακὴν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Κυριακῆς πρὸς τὴν Δευτέραν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Δευτέρας πρὸς τὴν Τρίτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τρίτης πρὸς τὴν Τετάρτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τετάρτης πρὸς τὴν Πέμπτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Πέμπτης πρὸς τὴν Σάββατον καὶ οὕτως ἐκ τῆς Σάββατος πρὸς τὴν Κυριακὴν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Κυριακῆς πρὸς τὴν Δευτέραν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Δευτέρας πρὸς τὴν Τρίτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τρίτης πρὸς τὴν Τετάρτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τετάρτης πρὸς τὴν Πέμπτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Πέμπτης πρὸς τὴν Σάββατον καὶ οὕτως ἐκ τῆς Σάββατος πρὸς τὴν Κυριακὴν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Κυριακῆς πρὸς τὴν Δευτέραν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Δευτέρας πρὸς τὴν Τρίτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τρίτης πρὸς τὴν Τετάρτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τετάρτης πρὸς τὴν Πέμπτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Πέμπτης πρὸς τὴν Σάββατον καὶ οὕτως ἐκ τῆς Σάββατος πρὸς τὴν Κυριακὴν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Κυριακῆς πρὸς τὴν Δευτέραν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Δευτέρας πρὸς τὴν Τρίτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τρίτης πρὸς τὴν Τετάρτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τετάρτης πρὸς τὴν Πέμπτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Πέμπτης πρὸς τὴν Σάββατον καὶ οὕτως ἐκ τῆς Σάββατος πρὸς τὴν Κυριακὴν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Κυριακῆς πρὸς τὴν Δευτέραν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Δευτέρας πρὸς τὴν Τρίτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τρίτης πρὸς τὴν Τετάρτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τετάρτης πρὸς τὴν Πέμπτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Πέμπτης πρὸς τὴν Σάββατον καὶ οὕτως ἐκ τῆς Σάββατος πρὸς τὴν Κυριακὴν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Κυριακῆς πρὸς τὴν Δευτέραν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Δευτέρας πρὸς τὴν Τρίτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τρίτης πρὸς τὴν Τετάρτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τετάρτης πρὸς τὴν Πέμπτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Πέμπτης πρὸς τὴν Σάββατον καὶ οὕτως ἐκ τῆς Σάββατος πρὸς τὴν Κυριακὴν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Κυριακῆς πρὸς τὴν Δευτέραν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Δευτέρας πρὸς τὴν Τρίτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τρίτης πρὸς τὴν Τετάρτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τετάρτης πρὸς τὴν Πέμπτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Πέμπτης πρὸς τὴν Σάββατον καὶ οὕτως ἐκ τῆς Σάββατος πρὸς τὴν Κυριακὴν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Κυριακῆς πρὸς τὴν Δευτέραν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Δευτέρας πρὸς τὴν Τρίτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τρίτης πρὸς τὴν Τετάρτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τετάρτης πρὸς τὴν Πέμπτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Πέμπτης πρὸς τὴν Σάββατον καὶ οὕτως ἐκ τῆς Σάββατος πρὸς τὴν Κυριακὴν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Κυριακῆς πρὸς τὴν Δευτέραν καὶ οὕτως ἐκ τῆς Δευτέρας πρὸς τὴν Τρίτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τρίτης πρὸς τὴν Τετάρτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Τετάρτης πρὸς τὴν Πέμπτην καὶ οὕτως ἐκ τῆς Πέμπτης πρὸς τὴν Σάββατον καὶ οὕτως ἐκ τῆς Σάββατος πρ

κατακλιθῶ λαμβάνω ὅλα τὰ προφυλακτικά, τὴν λυχνίαν σιμά μου, τὰ σπέρτα εἰς ὠρισμένον μέρος, καὶ τὰ ροῦχά μου ἐν ἀσφαλεῖ τόπῳ.

Ἡ νύξ προχωρεῖ καὶ τὸ τικ τὰκ αὐξάνει. Ἡ ροχὴ βροχῆ, ἡ αὖξουσα ταχύτης τοῦ τὰκ τικ με τρομάζουσιν, ἀπομακρύνουσιν ἐκ τῶν βλεφάρων μου τὰς πτέρυγας τοῦ ὕπνου, καὶ δὲν αἰσθάνομαι τὴν ἐλαχίστην θωπείαν τοῦ Μορφέως,

Ἐγείρομαι καὶ ψηλαφητεῖ εὐρίσκω τὰ σπέρτα, ἀνάπτω τὴν λυχνίαν, εἰς τὴν πρώτην τῆς ὁποίας ἀναλαμπὴν τὸ ἐν τῷ δωματίῳ μου παχυνὸν σκοτος ἐκφεύγει ὡς ἡ ἀστραπὴ, λαμβάνω τὰς ἐφημερίδας καὶ ἀναγινώσκω ἀπλήστως, ὁλόκληρα ἄρθρα. Ἀπαιτῶ ἐμαυτὸν ἐντροφῶν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν, ἐξερχόμενος δὲ τῆς ρέμβης μου ταύτης εὐρίσκομαι πρὸ ἀπειπιστικοῦ θεάματος. Τὸ ὕδωρ μ' εἶχε περικυκλώσει πανταχόθεν, ἀλλ' ἀδιόφορον, ἡ κλίνη μου ἔμενεν ἄδροχος. καὶ μ' ὅλην μου τὴν ἀταραξίαν καρφώνομαι ἐπ' αὐτῆς ἀναγινώσκων καὶ ρίπτων ἐξ ὑπομοιδοῦς τὸ βλέμμα μου ὅτι πρὸς τὴν λυχνίαν μου—διότι ἐφοδύμην μὴ σταγῶν πεσοῦσα ἐπὶ τῆς βελου αὐτῆς τὴν θυρματιστὴν—ὅτε δ' ἐπὶ τῆς ἀγαπητῆς μου βιβλιοθήκης—ὡς τὴν ὀνομάσωμεν βιβλιοθήκην!

Τὰ πράγματα μέχρι τοῦδε ἔχουσι καλῶς, ἀ; χαλὰ ἡ ὁ ἔξω κόσμος, ἀ; μὰς ἀπειλῇ ὁ ἔσω, ἐστεινθῆται μιν εἰς τὸν κίνδυνον καὶ ἀδιαφοροῦμεν, ἡ κλίνη μου ἄδροχος, ἔγνοιx μου. Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἀλλῶν τὰ πράγματα καὶ αἱ συνθήκαι μεταβάλλονται, μὲ ἀπειλοῦσι, μὲ διώκουσι, μὲ ἐκθρονίζουσι τῆς πιστοφιλῶς κλίνης μου καὶ τῆς ἐλκυστικῆς θερμότης, τὸ τικ τὰκ τοῦ δωματίου μου, τὸ ἀπαίσιον τὸ ἀπειλητικὸν ἀκούεται παρὰ τῆς κεφαλῇ μου εἰς τὸ προσκεφάλαιόν μου

Πηδῶ, ὡς ὁ λαγῶς, ὅταν αἰσθανθῇ τὸ πάτημα τοῦ θηρευτικοῦ κυνὸς, σύρω πρὸς τὴν γωνίαν καὶ τὸ τελευταῖον ἄστυον, τὴν κλίνην μου, καὶ ἡσυχάζω κατακλιόμενος.

Ὁ ἄνεμος ὠρύετο, ἡ βροχὴ καταπίπτει σωρηδὸν ἐπὶ τῆς στέγης καὶ μετ' ὀλίγον μ' ἐκδιώκει καὶ ἐκ τοῦ τελευταίου ἄστυλου μου. Ἐγείρομαι ἐν ὀργῇ καὶ ἀγανακτῆται ἐγκαταλείπω τὸν κοιτῶνά μου καὶ καταφεύγω εἰς τὸν μικρὸν θαλαμῶνα τοῦ γραφείου μου. Ἐδῶ σιγῇ, γαλήνῃ, οὐδὲν τὰκ, οὐδεμίαν ἀπειλῇ, πλήρως ἀτφάλειx. Νομίζω ὅτι ἕκαμx ἄλλα ἐκ τοῦ Ὁκεανοῦ πρὸς τὴν ξηρὰν, ἐκ τῆς τρικυμίας πρὸς τὴν νηνεμίαν, ἐκ τοῦ κινδύνου πρὸς τὴν ἀσφάλειαν.

Ὅλη ἡ ὀργὴ καὶ ἡ ἀγανάκτησις καλύπτουσι τὸν ἐγέφαλόν μου, ἀρπάζω τὴν πένα ὅπως ἐκχύσω ὅλην μου τὴν χολήν, ὅλον μου τὸ δηλητήριον, ὅλον τὸ μῖσός μου κατὰ τῶν Καρβουνάων (ἰδιοκτητῶν), πρὸς τὴν ὑπηρεσίαν.

Γράφω, γράφω, γράφω ἔχων μόνον σύννοδόν μου τὸν μονότονον τοῦ ὠρολογίου ἤχον καὶ σκοπεύω νὰ ἐξαικολουθίσω μέχριπρωίως ἕως οὗ διαρρέυσαι ὁλόκληρος ἡ νύξ, ἡ νύξ τῆς ἀγωνίας, τοῦ τρόμου, τῆς ὀργῆς. Ἡ χεὶρ μου ἀποκάμνει καὶ ἡ γραφίς μου μ' ἐγκαταλείπει, ἀλλὰ μετ' αὐτῆς με ἐγκαταλείπει καὶ ἡ βροχὴ καὶ μόνον βασιλεύει ὁ βορρᾶς ἔξω.

Τὸ ἄστυλόν μου δὲν μοὶ ἀναγκαιοῖ πλέον μοὶ εἶναι μισητόν, ἀφόρητον.—Ὡς τῆς ἀνθρωπίνης ἀπληστίας!—Τὸ ἐγκαταλείπω καὶ ἐπανέρχομαι εἰς τὸ πρῶν καθέως, τὸ δωματίόν μου τὸ ὁποῖον ὠλοιάζει με λίαννι αὐτόχρημα. Ἀλλ' ἀδιόφορον, τὸ τικ τὰκ τικ δὲν ἀκούεται πλέον, ἡ κλίνη μου εἰς δύο μόνον μέρη εἶναι ὑγρὰ, καὶ μόνον αἱ πτυχαὶ τῆς συνόδου εἶναι μούσκεμα, ἀλλὰ δὲν με μέλλει καὶ αὐταὶ δὲν περιτυλίσσουσι τὸ σῶμα μου δύναμαι νὰ κοιμηθῶ. Καὶ ὄντως, ἄμ' ἔπος ἄμ' ἔργον, ἐκδύομαι κατακλινόμαι καὶ μετ' ὀλίγον ἐντροφῶ εἰς τὴν

ποθέτην τοῦ ὕπνου ἀγκάλην ἀφ' ὅπου μετὰ ὥρας ἐγγί-
ρομαι μὲ ἐν πήδημα καὶ με μίαν φωνὴν «Παύλαινααα!»
ἵνα παραγγείλω τὰ τῆς ἡμέρας.

Ἐγγραφον ἐν Σάμῃ (Αἰγιάδος) 12 Ὀκτωβρ. 1893

I.B.

Ο ΑΗΡ ΚΑΙ Η ΖΩΗ

ΚΑΤΑ τὸν διάστημα χημικὸν Δουμάς, ὅλα τὰ ὄντα τὰ ὁποῖα ἔχουσι ζωὴν δὲν εἶναι ἄλλο παρὰ ἀήρ συμπυκνωμένος (condensé) Τὰ φυτὰ δὲν ὑπάρχουσιν εἰμὴ διὰ τοῦ ἀέρος καὶ τὰ ζῶα δὲν ὑπάρχουσιν εἰμὴ διὰ τῶν φυτῶν. Ὁ ἀνθρώπος ὅθεν καὶ αὐτὸς εἶναι ἀήρ συμπυκνωμένος. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἀήρ, ἀφ' οὗ ὑπάρχει ἀνθρωπότης, εἰσέρχεται εἰς τὰ σώματα τῶν προγόνων μας ἀποτελεῖ μέρος τοῦτων καὶ ὕστερον ἀποχωρίζεται, ἔπεται ὅτι τὸ σῶμά μας, εἶναι σχηματισμένον ἐκ τῶν αὐτῶν στοιχείων ἐξ ὧν ἦσαν σχηματισμένα τὰ σώματα τῶν προγόνων ἡμῶν—ὁ ἀήρ εἶνε ἡ αἰτία τῶν προαιωνίως ὑπερξάντων φυτῶν κυκλοφοροῦσα ἀδιαλείπτως εἰς τὸ ἄπειρον ἐν εἰ-
δει παλλιροῦς οὐδέποτε ἀποκαμύσεως. Σήμερον εἶναι ἀν-
θος, αὐριον καρπός, μεθαύριον ἐνσκαυόται εἰς τὸν ὄργα-
νισμόν ἐνός ζωοῦτου, καὶ ὕστερον εἰς τὸν ἐγέφυλον τοῦ Πλάτωνος, τοῦ Καρτεσίου, τοῦ Ὁμήρου, τοῦ Δάντου, τοῦ Ἀλεξάνδρου, τοῦ Ναπολέοντος. Ὁ κύκλος τῆς οὐσίας τούτης, εἶναι ἀναρχος καὶ ἀτελεύτητος. Τοῦ κύκλου τούτου τὴν ἀρχὴν ἀνθρώπινο; ὀφθαλμός οὐδέποτε εἶδεν, ὡς ὁ ἀνθρώπινο; νοῦς δὲν δύναται νὰ φαντασθῇ τὸ τέλος του, Ἡ ἀρχὴ τῆς οὐσίας ταύτης εἶναι ἀπειρος διερχομένη ἀλληλοδιχόχως ἀπὸ τῆς ζωῆς εἰς τὸν θάνατον καὶ ἀπὸ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν, εἶναι ἀρχαία ὡς ὁ κόσμος καὶ ὅπως εἶναι πάντοτε νέα. Ἐάν δὲ ἡ οὐσία αὕτη ἤθελεν ἔχει καὶ συνείδησιν, θὰ εἶχεν ἀπολύσει ὅλας τὰς χαρὰς καὶ ὅλας τὰς λύπας τῆς ζωῆς καὶ ἡσθάνθη ὅλας τὰς τε εὐφροσύνας καὶ τὰς εὐτελεῖς ἐντυπώσεις. Ὁ ἀήρ ὁ πλῆττων ἐλαφρῶς τὸ πρόσωπόν μας εἶναι ὁλόκληρος παρελθούσα ζωὴ, εἶνε ἡ οὐσία μυριάδων ὑπερξάνων, εἶνε ἡ οὐσία τῶν προγόνων μας, εἶνε οἱ θανόντες τούτοι; ὁποῖους κλαίμεν. Σήμερον ὁ ἀήρ οὗτος ἀποτελεῖ μέρος ἡμῶν καὶ αὐριον θὰ ἐξ ακολουθήσει τὸν δρόμον του, ἀδιαλείπτως μεταμορφούμενος καὶ διερχόμενος ἀπὸ τὸν ἕνα ὄργανισμόν εἰς τὸν ἄλλον, ἀνευ ἐκλογῆς καὶ ἀνευ διακρίσεως μέχρι τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ὁήμετος πλανήτης; πύξη νὰ ζῇ καὶ ἡ ἀναρχος οὐσία παν-
τός ὄντος ὅπερ ἔζησε θ' ἀνοιξῇ εἰς τὴν ψυχρανθείσαν γῆν γιγαντώδη τάφον, ὅστις θὰ ἐξακολουθῇ νὰ περιστρέφεται σιωπηλὸς καὶ ἔρημος εἰς τὰ ἄδυστα βάθη, ὡς τόσοι ἄλλοι ἐσθεςμένοι κόσμοι.

Καὶ ἔπεται;...—Ἡ ἐπιστήμη μένει βωβή.—Εἰς τὸ βιβλίον τῆς φύσεως, τὸ ὁποῖον εἶνε ἀνοικτὸν πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μας καὶ εἰς τὸ ὁποῖον μετ' ἀπληστίας ἐνσκιπτομεν διὰ ν' ἀναγνώσωμεν τὸ μέλλον, ἐλλείπουσι δύο σελίδες αἱ ὁποῖαι περισσότερον τῶν ἄλλων μὰς ἐνδιαφέρουσιν, ἡ πρώτη καὶ ἡ τελευταία.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

Ο ΒΕΡΔΗΣ ΚΑΙ Ο ΦΑΛΣΤΑΦ

==

‘Οποῖον ἀνθρώδον γῆρας! ‘Ο χρόνος διέρχεται ἐπὶ τῆς πολὺς κεφαλῆς του καὶ ἀντὶ ν’ αὐξάνῃ τὴν ἱλικίαν του αὐξάνει τὴν δόξαν του! ‘Οθέλλος καὶ Φαλσάφ τὰ δύο τελευταῖα ἔργα του. ‘Ο ‘Οθέλλος εἶνε ὁ πόνος καὶ ὁ θάνατος, ὁ Φαλσάφ εἶνε ἡ χαρὰ καὶ ἡ ζωὴ. Μουσικὴ αἰθέριος, ὑψηλὴ, ἐλαφρὰ καὶ ρεμβώδης. Εὐτυχεῖς κάτοικοι τοῦ Μιλάνου, μεταβῆτε ἀθρόοι εἰς τὴν Σκάλαν καὶ χειροκροτήσατε τὸν μέγαν διδάσκαλον. Καὶ εἰς, ὦ κρινοδάκτυλοι παρθένοι τῆς Ἰταλίας, δρέψατε χλωροὺς βλαστὺς δάφνης, πλέξατε στεφάνους καὶ σέψατε τὴν λευκότριχα κεφαλὴν Του.

ΧΟΙΡΟΒΟΣΚΟΣ ΔΟΤΤΟΡΟΣ

==

Κύριε Πρωθυπουργέ, συμπάθησέ με

‘Αν ἔρχωμαι κ’ ἐγὼ νὰ σ’ ἐνοχλήσω.

Χάρισμα ἢ προκοπὴ, ἐδελεάσέ με,

Κ’ ἤλθα κ’ ἐγὼ νὰ ψευτοπροκοπήσω.

Δούλος ἐπῆα σὲ σπῆτι, ὅπου ἐμβασέ με

‘Ἡ χρεια νὰ τραγώ-πίνω γιὰ νὰ ζήσω.

Γιατὶ ἔτσι μόνο ἡμπόρια, πῖσεψέ με,

Εἰς τὸ Πανεπιστήμιο νὰ φοιτήσω.

Τελειόφοιτος ὄθεν ἀμφοτέρων,

Δόχτορ δουλείας, καὶ δόχτορ Δικαιοσύνης,

‘Ερχομαι νὰ ζητήσω ἐχ τῶν πρωτέρων

Θέσιν καμμίαν ὑπαλληλοσύνης,

Κι’ ἄς ἦναι κ’ ἐχ τῶν πλέα κατωτέρων.

‘Οπως μὴν ἀποθνήσκωμεν ἐκ πείνης,

Κ’ ἔρχομαι αὐτὸ ζητῶντας,

‘Επειδὴ τῶρ-πλέον Δοττόρος ὄντας,

Δὲ μπορῶ νὰ ἐπιστρέψω

Στοῦ ‘Αφεντικοῦμου πάλε νὰ δουλέψω.

Οὔτε στὰ Βλαχοδούνια

Νὰ ‘ξαναπάω νὰ βόσκω τὰ γουρούνια.

Δὲν ἔχεις ἐδῶ χρεῖες;

Στείλε με Δικασὴ γὲς ‘Επαρχίης.

‘Οπου, ἄγνωστο τὸ ποιόνμου,

Μὰ τὸ ὑψηλὸν ἐκεῖνο ἐνώπιόνμου,

Ποῦ χάριν ‘Εξουσίας

Θὰ ἐλθῇ τοῦ ὑποκειμένουμου ἀπευθείας,

Κ’ ἐγὼ θὰ ὑψηπετήσω,

Καὶ τὸ ‘Εθνοςμου, κ’ ἐσένα νὰ τιμήσω.

Α. Α.

ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ ΔΑΝΤΟΥ

Σὰν ἡ κυρά μου χαίρεται σεμνὴ χαριτωμένη
Μὲ τῆς τιμῆς χαρίσματα περίσσια σολισμένη,

Πῶς ἡμπορεῖ τὸ βλέμμα του ἐπάνω της νὰ εἶπῃ
Χωρὶς μὲ φόβο ‘ς τὴ ψυχὴ τὸ λογισμὸ νὰ κρύψῃ;

Κι’ ὅταν ἀπ’ ὅλους θαυμαστῇ, ἀπ’ ὅλους παινεμένη
Μὲ τὴ σολὴ τῆς ἀρετῆς ἐντροπαλὴ διαβαίνει,
Θαρεῖς πῶς ἐκαταίβηκε ἀφ’ οὐρανοῦ τὰ μέρη
Νὰ δείξῃ πῶς θαυματουργεῖ τοῦ ‘Απλασίου τὸ χέρι.

‘Εκστατικὸ ἐπάνω της τὸ μάτι λησμονιέται
Καὶ γέρνει ὡς μὲς τὴν ψυχὴ ὅπου ποτὲ δὲ σθεύεται
Κανεὶς ἄς μὴ τὸ παινεθῇ ζωὴ πῶς δοκιμάζει
‘Αν δὲν εὐτύχῃ ποτὲ ἐκεῖνη νὰ θαυμάζῃ.

Πνοὴ γλυκεῖα ἐρωτικὴ χαϊδεύει τὴ μορφή της
Σὰν θεῖο πνεῦμα οὐρανοῦ σὰν νάτανε ἡ ψυχὴ της
Καὶ μὲς τὰ φύλλα τῆς καρδιᾶς σιγὰ σὰν γλυκοπνέει.
—Σ τ ε ν ἄ ζ ε τ ε, σ ε ν ἄ ζ ε τ ε—ἀδιάκοπα τοῖς λέει.

ΝΑΘΑΝΑΗ Ι. ΔΟΜΕΝΕΓΙΝΗΣ

Σ’ ΕΣΕ Τ’ ΑΦΙΕΡΟΝΩ

Π’ ΟΤΑΝ ΣΕ ΒΛΕΠΩ ΛΙΟΝΩ !

Χίλιες φορές, γλυκεῖα κυρά, ‘ξενόχτισα νὰ γράψω
δύο στίχους καὶ τὰ κάλλι σου ἐκεῖ νὰ περιγράψω.
Μὰ δὲν ἡμπόρεσα ποτὲ μία γραμμὴ νὰ κλείσω,
χωρὶς νὰ γίνω ξοφρενῶν κι’ ὅλα νὰ τὰ ξεσχίσω.
‘Απλὸνα ἐμπρός μου ποιητῶν ἐρωτευμένων στίχους
μὰ ‘σὰν τρελλὸς ἐκύτταζα τριγύρω μου τοὺς τοίχους,
Γιατὶ ἐβλεπα νὰ γράφουνε... ἀνοιξες, μέλια, ἄστρα,
ζάχαρες καὶ φθινόπωρα, βασιλικοὺς στὴ γλάστρα.
Κρίνους, φεγγάρια, λούλουδα, πέρδικες, χελιδόνια,
χῆνες καὶ πάπες τοῦ γιγαλοῦ γαλιάνδρες καὶ ἀηδόνια,
Γριαντάφυλλα, Παράδεισους, τοῦ Ραφαὴλ εἰκόνες,
ἄγγέλους ὀλοφάνερους ‘Ιριδες, Περσεφόνες,
‘Εκεῖ ‘Αφροδίτες, ‘Αθηνές, ‘Ελενες Μενελάου,
νεράιδες ὀλοζόντανες, Σειρῆνες τοῦ πελάου...
‘Αδύνατο.... μία γραμμὴ νὰ γράψω δὲν μποροῦσα,
γιατὶ καὶ τί ἐτέριαζε μ’ ἐσὲ ξανθομαλλοῦσα;
‘Ανοιξες καὶ φθινόπωρα, παράδεισοι κι’ ἄγγελοι,
ἐμπρός σ’ ἐσὲ εἶν’ ἄνοστα, καὶ ἄλοη τὸ μέλι.
‘Ο ‘Ἥλιος, τὰ φεγγάρια τους, κ’ ἡ εὐμορφίς τοῦ κόσμου,
στὰ μάτια μου εἶνε σκοτεινὰ, χωρὶς ἐσένα, φῶς μου.
‘Οταν φανῇς ἐσύ, κυρά, τὰ γιούλια καὶ οἱ κρίνοι,
καὶ κάθε ἀνθὸς εὐύνεται καὶ μυρωδιὰ δὲν χύνει.
‘Οταν μιλῇς κι’ ὅταν γελᾷς τ’ ἀηδόνια, αἱ καιρινές
βουβαίνονται δὲν κελαῖδοῦν καὶ πνίγονται ἢ Σειρῆνες.
Εἰκόνες, λέει, τοῦ Ραφαὴλ καὶ τοῦ Λουκᾶ ἀκόμα....
μὰ εἰς’ ἐσὺ χίλιες φορές ‘στὰ κάλλι καὶ ‘ς τὸ σῶμα,
‘Ανώτερη, εὐμορφώτερη, καὶ τοῦ Θεοῦ εἰκόνα,
τὰ χέρια τοῦ δὲν ἐπλάσαν ὁμοία σου ‘ς τὸν αἰῶνα...
Πῶς εἶνε τώρα δυνατόν ἄνθρωπος ν’ ἀριθμήσῃ
ταῖς μαγικές σου χάριτες καὶ χωρὶς νὰ σ’ ὀβρίσῃ;
‘Οχι γι’ αὐτὸ καὶ σήμερον τὸ ἔργον παραιτοῦμαι,
γιατὶ ὅ,τι γράψω βλασφημῶ κι’ ὅ,τι νὰ πῶ φοβοῦμαι.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

— Ἐν γενῷ οἰκογενειακῷ κύκλῳ ἐτελέσθη κατὰ τὴν 14ην λήξ. μηνὸς ἡ βήπτισις τοῦ προσφιλοῦς ἀγγέλου τοῦ λίαν συμπαθοῦς πατρ' ἡμῶν ποιητοῦ κ. Ἀνδρέου Μαρτζώκη, εἰς ὃ βρέφος, πλὴν τῶν ἀμικτῶν γεννήσει του δοθέντων αὐτῷ ὀνομάτων Λουδοβίκος-Καίσαρ, προσετέθη ὑπὸ τοῦ ἀξιότιμου διευθυντοῦ τοῦ ἐνταῦθα ἀγγλ. Τηλεγραφεῖου κ. *Giuseppe Cardona* τὸ ὄνομα Πέτρος, Ἐπὶ τῇ εὐτυχίᾳ ταύτῃ εὐκαιρία ἐξεδόθη μικρὸν τεῦχος ποιήσεων ὑπὸ τὸν τίτλον «Πατρὸς Καρδία». Ποιήματα ἀναφερόμενα εἰς τὸ βρέφος μου, τινὰ τῶν ὁποίων ἐδημοσιεύθησαν καὶ ἐν τῷ περιοδικῷ ἡμῶν, μετὰ χάριτος καὶ θερμότητος πατρικοῦ αἰσθήματος γεγραμμένα, ὡς ἐν ἐπιστολῇ του δὲ ἀξιότιμου πρόσωπον συγχαίρομενον τῷ κ. Μαρτζώκῃ γράφει: «Ἐκαστον αὐτῆς, (τῆς ἀνθοδέσμης) ἄνθος διαχέει τὸ εὖσμον μῦρον τῆς, πατρικῆς σοφῆς καὶ ἑκαστον φύλλον τῶν ποικίλων ἀνθῶν της κινεῖσιν οἱ ἐγκάρδιοι ἐκείνοι παλμοί, τοὺς, ὁποῖους μόνοι ἡμεῖς οἱ γονεῖς δυνάμεθα νὰ ἐκτιμήσωμεν.», Συγχαίροντες ἐκ καρδίας τῷ ἀγαπητῷ φίλῳ κ. Ἀνδρ. Μαρτζώκῃ εὐχόμεθα, ἵνα τὸν ἀγαπητὸν Πέτρον του ἴδῃ, ὡς ἡ πατρικὴ του καρδία ἐπιθυμεῖ, ἐπίσης δὲ συγχαίροντες καὶ τῷ ἀξιότιμῳ ἀναδόχῳ τοῦ μικροῦ Πέτρου κ. *Giuseppe Cardona*, ἐπὶ τῇ πιεσματικῇ συγγενείᾳ μετὰ οἰκογενείας ἐγκρίτου τῆς ἡμετ. κοινωνίας εὐχόμεθα καὶ αὐτῷ νὰ ἴδῃ τὸν ἀναδεκτὸν του ἡμέραν τινὰ ἐν ὑγειᾷ καὶ εὐδαιμονίᾳ μακροημερεύοντα καὶ ἀκολουθοῦντα τὰ βήματα τοῦ εὐφραντάσου πατρὸς του καὶ τῶν ἀξιότιμων αὐτοῦ δειῶν.

— Λίαν προσεχῶς ἐκδοθήσεται ἐνταῦθα ἐφημερίς τῶν μαθητῶν τοῦ Ἑλλ. Σχολείου ὑπὸ τὸν τίτλον «Ο ΦΙΛΟΜΑΘΗΣ» ἧς συντάκτης καὶ ἐκδότης τυγχάνει ὁ εὐπαιδευτος καὶ καλῶς μεμορφωμένος συμπολίτης ἡμῶν καὶ συνεργάτης τῶν „Μουσῶν“ κ. Γεώργ. Δ. Μάνεσης ἑλληνοδιδάσκαλος. Πᾶν ὅ,τι δύναται νὰ καταστῇ χρῆσιμον καὶ ὠφέλιμον εἰς τὴν σπουδάζουσαν νεολαίαν, θέλει διαλαμβάνει δις τοῦ μηνός ἐκδιδόμενος «Ο ΦΙΛΟΜΑΘΗΣ» διὰ τοῦτο πιστεύομεν ὅτι ὅλκι αἱ οἰκογενεαί, τῶν ὁποίων τὰ τέκνα σπουδάζουσιν, ἐπὶ τῇ ἀποκτήσει τοῦ εὐώνου τούτου φύλλου θέλουν προσφέρει βοήθημα ὠφέλιμον καὶ τερπνὸν συνάμα εἰς τὰ τέκνα των,

ΓΝΩΜΑΙ ΚΑΙ ΣΚΕΨΕΙΣ

— Μὴ διψᾷς μεγάλων ἔργων, ἡ ὀρθότερον εἰπεῖν, μὴ ἀποκάλει ἔργα μεγάλα τὰ πολυκόστα καὶ κατ'ἐπιφάνειαν λαμπρότα. Ἀληθῶς μέγας ἐστὶν ὁ ὠφέλιμος ἄνθρωπος, τὸ δ' ἀγαθὸν ὅπερ σὺ ἐντὸς τοῦ κύκλου τῆς ἐνεργείας σου παρήγαγες, ἀποτελεῖ τὸ μόνον καὶ ἀληθὲς μεγαλεῖόν σου.

Zschokke

— Ἡδύχρῳ γὰρ τοῦ πνεύματος ἡμῶν ἐμποδίζει πολλά καὶ ἡμῶς νὰ καταστῶμεν χρήσιμοι. Ἐνῷ ἀποτενομεν εἰς ἑαυτοὺς τὴν ἐρῶτησιν «Πότε νὰ πράξω, τοῦτο ἡ νὰ μὴ τὸ πράξω;» ἡ εὐκαιρία παρέρχεται, ἡ σιγὴ ἀφίπταται, τὸ ἄνθος μαρμαί-

νεται καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δὲν δύναται ν' ἀναζωογονηθῇ ποτιζόμενον διὰ τῶν δακρύων τῆς μετανοίας,

Fréd. Bremér

Αἱ γυναῖκες εἰς κανέν εἶδος δὲν ἐδημιούργησαν ἀριστουργηματι. Οὔτε τὴν Ἰλιάδα ἐδημιούργησαν, οὔτε τὴν Αἰνείαδα, οὔτε τὴν Ἡλευθερωμένην Ἱερουσαλὴμ, οὔτε τὸ Πάνθεον, οὔτε τὸν ἅγιον Πέτρον. Δὲν ἐπενόησαν οὔτε τὴν ἄλγεβραν, οὔτε τὰ τηλεσκοπία, οὔτε τ' ἀχρώματα διοπτρα, οὔτε τὴν πυροσβεστικὴν ἀντλίαν, οὔτε τὸ πλέξιμον τῶν περικνημίδων κτλ. Κατορθώνουσιν ὅμως καὶ τι μεγαλειότερον παρὰ πάντα ταῦτα. Ἐπὶ τῶν γονάτων των διαπλάττεται ὅ,τι ὑπέροχον ἐν τῷ κόσμῳ. Ὁ τίμιος ἀνὴρ καὶ ἡ τιμὴ γυνή.

J. de Maistre.

Τὸ διακρίνον τὴν πατρικὴν καὶ μητρικὴν στοργὴν ἀπὸ τῶν λοιπῶν αἰσθημάτων, εἶνε ἡ περὶ τοῦ μέλλοντος πρόνοια. Ὁ ἐραστής, ὁ φίλος, ὁ ἀδελφός καὶ ὁ σύζυγος δύνανται μὲν ν' ἀγαπῶσι μετ' ὅσης καὶ ὁ γονεὺς περιπαθείας, ἀλλ' ὁλόκληρος σχεδὸν ἡ τρυφερότης αὐτῶν ἀντικείμενον ἔχει τὴν παροῦσαν ὥραν. Ἐν ᾧ τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρὸς ἡ μέριμνα οὐδέποτε περιορίζεται εἰς τὴν παροῦσαν ἀρετὴν ἢ εὐδαιμονίαν τῶν τέκνων, ἀλλὰ πάντοτε προνοεῖ πότε καὶ ποῖα θὰ ᾔηε ἡ κατάστασις αὐτῶν εἰς τὸ μέλλον. Οἱ γονεῖς εἶναι οἱ φρουροὶ τοῦ μέλλοντος.

E. Legouvé

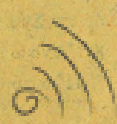
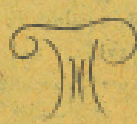
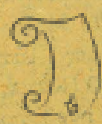
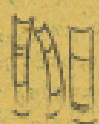
Ὁ εὐλικρινὴς φίλος ἔχει τοῦ ἀρίστου ἱατροῦ τὴν δεξιότητα καὶ τὸ διχνωστικόν, τοῦ καλλίστου νοσοκόμου τὸ ἀγρυπνον καὶ περιπονητικόν, τῆς φιλοστοργότητος μητρὸς τὸ φίλτρον καὶ τὴν ὑπομονήν. (*)

ΔΙΟΡΘΩΣΙΣ ΗΜΑΡΤΗΜΕΝΩΝ

Ἐν τῇ δημοσιευθείσῃ ἐσχάτῳ ἐν ταῖς «Μουσαῖς» περὶ γραφῇ τοῦ εὐπαιδευτοῦ συμπολίτου μας κ. Ἀνδρέου Βλαχοχρήστου παρσισέφρυσαν τὰ ἐξῆς λάθη. Ἀντὶ τῶν λέξεων ἔνεκα, —ἐνασμενίζε, —ὡς μὴ ὤφειλεν, —ἐπεθίγουςα, —χρωματώδης ἄν, —βεβαρυμένην, —ἡυχήθη (καλὴν νύκτα, —ἐρειδωμένη, —αἰθεροβατῶν, —τῆς πρωτοτύπου, —ἐπὶ τῶν μηχανικῶν καλλωνῶν τῆς φύσεως, —καὶ εἰσελθόντες, —βούτηρον, —τροφάλιον, —δριμύς, —μέλαινα, —ἀνελπίστῳ φιλοξενείᾳ, γρ α π τ ε ρ ν ἔνεκεν, —ἐνασμενίζεται, —ὡς μὴ ὤφειλε, —ἐπεθίγουςα, —χρωματώδης ὦν, —βεβαρημένοι. —ἡυχήθη καλὴν ἡμέραν, —ἐρειδωμένη, —αἰθερεμβατῶν, —τοῦ πρωτοτύπου, —ἐπὶ ταῖς μηχανικαῖς καλλωναῖς τῆς φύσεως, —ἀνήλωμεν εἰς τὴν μονὴν καὶ εἰσελθόντες, —βούτηρον, —τροφάλιον, —δριμείας φυλλίδας (σαλάτας), —μέλαινα, —ἀνεπιλή-

ΤΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
Εἰς τὸ προσεχὲς ΤΟ ΦΙΛΗΜΑ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

— Δύο σχεδόν εβδομάδες παρήλθον, ἀφ' ἧς ὁ νέος Νομάρχης κ. Παναγ. Ματαράγκας, ἀφικόμενος ἐνταῦθα ἀνέλαβε τὰ καθήκοντά του, καὶ ὅμως, κατὰ τὸ μικρὸν τοῦτο διάστημα, ἡδυνήθη πάραυτα ἰδίαις αἰσθήσεσι ν' ἀντιληφθῇ τῶν σπουδαιότερων ἐν τῷ τόπῳ ἀναγκῶν, καὶ μετὰ ζήλου νὰ ἐπιληφθῇ περὶ τῆς ταχείας καὶ καταλλήλου ὑπὲρ αὐτῶν προνοίας. Πολλὰ διαταγαί του, ὅσον ἀφορᾷ τὴν καθαριότητα καὶ τὸν καλλωπισμὸν τῆς πόλεως, ἐδόθησαν μέχρι τοῦδε· τὸ ζήτημα τῆς ὑπὸ σκηνὰς μενούσης χωροφυλακῆς δι' αὐτοῦ βαίνει εἰς τὴν λύσιν του· ἐπεσκέφθη τὰ διάφορα δημόσια καὶ εὐεργετικὰ ἔργα καταστήματα, ὧν ἐγνώρισε τὴν ἐκ τῶν σεισμῶν ἀθλίαν κατάστασιν καὶ διὰ τῆς δραστηρίου, ἐννόμου καὶ ἀφατριαστοῦ ἐκπληρώσεως τῶν καθήκοντων του ἀρκούντως ἐπαληθεύει καὶ δικαιοῖ τὰ ὑπὲρ αὐτοῦ ὑφ' ὅλου τοῦ τῆς πρωτεύουσας καὶ τοῦ ἐγχωρίου τύπου γραφέντα. Ἐκ τῶν εἰς τὰ διάφορα δημ. καταστήματα ἐπισκέψεών του, ἡ τε Δημοσ. Βιβλιοθήκη καὶ τὸ Ἀρχαιοφυλακεῖον προὐκάλεσαν ἰδίως τὴν προσοχὴν αὐτοῦ. Καὶ ἐν μὲν τῇ πρώτῃ ἐγνώρισεν, ὅτι ἀδύνατος καθίσταται ἡ ἐπὶ πλέον διατήρησις ἐν αὐτῇ τόσων χιλιάδων βιβλίων, ἂν μὴ ἐπέλθῃ ἡ δέουσα τῆς οἰκίας ἐπισκευή, δὲν ἡδυνήθη ὅμως ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ νὰ μὴ ἐκτιμῇ τὴν ἐν αὐτῇ ἐπικρατοῦσαν τάξιν, ἣτις ὀφείλεται εἰς τοὺς ἀτρύτους κόπους τοῦ πρώην αὐτῆς ἀκαμάτου βιβλιοφύλακος κ. Διογ. Ἡλιακοπούλου, ὅστις ἀμειβόμενος, μετὰ τὴν κατάργησιν τῆς θέσεως, ἐργαζόμενος, κατώρθωσεν, ὡς ἐκ θαύματος, νὰ περισώσῃ ἐκ τῶν ἐκ τοῦ σεισμοῦ συν-ριμμάτων, ὅτι πολὺ τιμὸν αὐτῇ περικλείει. Ἐν δὲ τῇ ὑπὸ τὰ Δικαστήρια παραρτήματι τοῦ Ἀρχαιοφυλακεῖου μετὰ λύπης παρατήρησε χιλιάδας ἐγγράφων κατὰ γῆς ἐρριμένων καὶ ὁσημέραι ὡς ἐκ τῆς ἐκεῖ ὑγρασίας σηπομένων, πρὸς βλάβην τῶν συμφερόντων τῶν συμπολιτῶν ἡμῶν. Πεισθησθεὶς εἰς τὴν πατριωτικὴν ἐνέργειαν τοῦ εὐπαιδευτοῦ ἡμετ. Νομάρχου, ἐλπίζομεν ὅτι δὲν θέλει λήψαι οὗτος νὰ μεριμνήσῃ τὸ μὲν περὶ μεταφορᾶς εἰς τὸ Ἀρχαιοφυλακεῖον τοῦ παραρτήματος αὐτοῦ, διοριζομένου καταλλήλου προσώπου πρὸς ταξινόμησιν καὶ διευθέτησιν τῶν ἐγγράφων, τὸ δὲ περὶ ἐπισκευῆς τῆς δημοσ. βιβλιοθήκης καὶ ἀναδιορισμοῦ τοῦ πρώην ἱκανοτάτου βιβλιοφύλακος κ. Ἡλιακοπούλου, ἄνευ τοῦ ἐποίου ἡ ὑπαρξίς ταύτης καθίσταται προβληματική. Εἰς τὰς ἐνεργείας δὲ ταύτας τοῦ Κ. Νομάρχου πιστεύομεν ὅτι θέλουσιν ἐπέλθῃ ἀρωγὸι καὶ οἱ ἀξιότιμοι κ.κ. βουλευταὶ ἡμῶν, προκειμένου μάλιστα περὶ ἔργων λαμπρῶν καὶ ὠφελίμων, ἀτινα διακρίνουσι τὰς πεπολιτισμένας κοινωνίας.

— Εἰς τὰ περὶ τοῦ Πτωχοκομείου ἢ «Πρόνοια» ἐν τῷ τελευταίῳ φύλλ. τῶν „Μουσῶν“ γραφέντα, ὀφείλομεν ἐκ δημοσιογραφικοῦ καθήκοντος νὰ προσθέσωμεν, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ τοῦ Καταστήματος τούτου, συγκεκλιμένη ἐκ τῶν ἀξιωτάτων καὶ σεβαστῶν ἐν τῇ ἡμετ. κοινωνίᾳ προσώπων κ.κ. Κ. Μεσσάλα προέδρου, Δ. Α. Στραβοπόδη, Δ. Θ. Σωμερτίου, Ι. Α. Μάργαρη, Σ. Α. Μιχαλίτση, Σ. Ι. Παναγιωτοπούλου καὶ Π. Θ. Μερκάτη, μυρίας πάντοτε κατέβαλε καὶ καταβάλλει προσπάθειάς οὐ μόνον εἰς ὅτι ἀφορᾷ πᾶσαν τοῦ Καταστήματος βελτίωσιν καὶ πρόδον, ἀλλὰ καὶ πρὸς εἰσπραξίν τῶν κληροδοτημάτων καὶ τῶν λοιπῶν ἐν γένει δικαιωμάτων αὐτοῦ. Τοσούτῳ δὲ μάλλον ἀξιεπαινοὶ κρίνονται οἱ ἄνω ἀξιότ. κύριοι, ἀφ' οὗ καὶ αὐτὰς τὰς ἰδίας αὐτῶν ὑποθέσεις παραγκωνίζουσι καὶ πολλάκις εὐρίσκονται εἰς τὴν ἀνάγκην καὶ τὰς ἰδίας αὐτῶν ὑπογραφάς, οὐχὶ ὡς μέλη τοῦ Καταστήματος, ἀλλ' ὡς πρόσωπα, χάριν τῶν συμφερόντων αὐτοῦ, νὰ διακυβεύωσι. Καὶ ἐν τῇ περιπτώσει τῆς ἐπιστεγάσεως καὶ τῆς ἐν γένει ἐπισκευῆς τοῦ Καταστήματος τὸν αὐτὸν ἀμειώτον ἐπέδειξαν ζήλον, τὰ εὐεργετικὰ ἀποτελέσματα τοῦ ὁποίου θάβωσαν ἢ βράδιον θέλουσιν ἀπολαύσει αἱ αἰετοὶ εὐγνωμονοῦσαι τῇ Ἐπιτροπῇ ταύτῃ ἐνδοεῖ τοῦ Καταστήματος ὑπάρξεις.

— Μέλη πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἀδελφάτου τοῦ Νοσοκομείου καὶ Ἐκθεταροφείου ἐξελέχθησαν ὑπὸ τοῦ δημοτ. Συμβουλίου ὁ εὐγενέστατος καὶ εὐπαιδευτός νεὸς κ. Ἀντώνιος Ι. Κομνός, δικηγόρος καὶ ὁ κ. Ἀνδρ. Δ. Πλατυμέσης, ἱατρός.

— Μετ' εὐχαριστήσεως παρατηρήσαμεν ὅτι, μετὰ τὰ ἐν τελευταίῳ φύλλ. τῶν „Μουσῶν“ γραφέντα, αὐθιμερὸν ὁ τε νομαρχεὺν τότε κ. Δημητρ. Ζερβός καὶ ὁ ἀστυνομεὺς κ. Παναγ. Καταιβάτης μεγάλως ἡσχολήθησαν ὡς πρὸς τὴν

καλὴν ποιότητα τοῦ ἄρτου καὶ τὴν ὑποτίμησιν αὐτοῦ. Ὀφείλομεν δ' ἐκ καθήκοντος νὰ ἐκφράσωμεν ἐπαίνους τῷ κ. Καταιβάτῃ διὰ τὸν ὅποιον ἐπιδεικνύει πάντοτε ζήλον ἐπὶ τῇ ἀκριβοῇ ἐκπληρώσει τῶν καθήκοντων αὐτοῦ.

— Ἀποβλέπων οὐ μόνον εἰς τὸν καλλωπισμὸν τῆς πόλεως, ἀλλὰ καὶ πρὸς εὐχερестέραν διεξαγωγὴν τῆς τε ταχυδρομικῆς καὶ ἀστυνομικῆς ὑπηρεσίας ὁ Κ. Νομάρχης ἐσχημάτισεν Ἐπιτροπὴν ἐκ τῶν κ.κ. Δημάρχου, Γυμνασιάρχου, Π. Χιώτου, Κ. Μεσσάλα, Α. Γαῖτα, Μ. Μαρτζώκη, Ἰ. Παππαδάτου καὶ Ἰ. Μάργαρη ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν αὐτοῦ, σκοπὸν ἔχουσαν τὴν ὀνομάτισιν τῶν διαφόρων τῆς πόλεως ὁδῶν καὶ τὴν ἀρίθμησιν τῶν οἰκίων.

— Μεταξὺ τῶν πολλῶν τὰ ὁποῖα ἔχομεν νὰ συζητήσωμεν ταῖς διαφόροις ἐν τῷ τόπῳ Ἀρχαῖς εἶνε ἐπὶ τοῦ παρόντος ἡ καθαριότης τῶν ὁδῶν, ἡ ἀρσις τῶν ἀκατοικίτων παραπηγμάτων καὶ ἡ διατήρησις τῶν λειμῶν καὶ τῶν ἀμαξῶν.

— Ἀφίκετο ἐξ Ἀνατολῆς ὁ συμπαθέστατος καὶ φιλόμουσος συμπολίτης ἡμῶν καὶ ἐξαίρετος φίλος κ. Ναθαναὴλ Ἰ. Δομενεγιάνης, δικηγόρος.

— Ἀνεχώρησεν εἰς τὴν θάσιν τοῦ ὁ Νομάρχης Λακωνίας καὶ εὐπαιδευτός συμπολίτης ἡμῶν κ. Φρειδερίκος Κερρέρ. Ἐπίσης εἰς Νεάπολιν ὁ αἰστος νέος κ. Φραγ. Ἀν. Κούμης πρὸς ἀποπεράτωσιν τῶν σπουδῶν του.

— Μετετέθη εἰς τὸ ἐνταῦθα Γυμνάσιον ἐξ Ἀγρινίου ὁ ἱκανώτατος καθηγητὴς κ. Σπυρίδων Γιαννόπουλος.

— Ὁ ἀξιότ. συμπολίτης μας κ. Ἀλέξ. Σ. Ῥώμας ἀνεδέχθη κατ' αὐτὰς ἐν Ἀθήναις ἐκ τῆς κολυμβήθρας τὸ χάριεν θυγάτριον τοῦ διανεκριμένου συμπολίτου μας κ. Ἀλεξίου Κολυβά, εἰς ὃ ἔδωκε τὸ ὄνομα Ἑλένη. „Αἱ Μοῦσαι“ ἐκφράζουσι μακρόθεν εἰς τοὺς ἀγαπητοὺς γονεῖς τῆς Ἑλένης τὰ ἐγκάρδια συγχαρητήριά των.

— Χρηστότατος καὶ ἀλλοτρίως νέος ὁ κ. Διονύσιος Ρουκανῆς καπνέμπορος, ἐμνηστεύσατο κατ' αὐτὰς τὴν διὰ πολλῶν φυσικῶν καὶ ἠθικῶν πλεονεκτημάτων κεκοσμημένην δεσποινίδα Αἰκατερίνην Κουτσογιαννοπούλου. Εἰς τὸ εὐάρμοστον τοῦτο ζεύγος εὐχονται „Αἱ Μοῦσαι“ ταχεῖαν καὶ εὐδαίμονα τὴν στέψιν.

— Ὁ ἐξαίρετος νέος καὶ προσφιλές υἱὸς τοῦ ἀξιότιμου συμπολίτου μας κ. Εὐσταθίου Λογοθέτη Νικόλαος ἐμνηστεύσατο τὴν συμπαθεῖ δεσποσύνῃν Λάουραν Σπ. Τυρογαλᾶ. Εὐχόμεθα τοῖς μνηστευθεῖσι πᾶν πόθητόν.

— Ὑπὸ αἰσιωτάτους οἰωνοὺς ἐτετέλεσθησαν κατ' αὐτὰς οἱ ἀρραβῶνες τοῦ ἐν Σύρῳ διαμένοντος ἀξιοτ. συμπολίτου ἡμῶν κ. Ἀναστασίου Α. Πολίτου μετὰ τῆς καλλιμόρφου καὶ εὐῆγμένης δεσποινίδος Εὐφημίας Κορνηλάκη. Τοῖς μνηστευθεῖσιν εὐχόμεθα ταχεῖαν καὶ εὐτυχὴ τὴν στέψιν.

— Τὴν προσεχῇ δευτέραν ἑορτὴν τοῦ ἁγίου Νικολάου δὲν δέχονται ἐπισκέψεις ὁ συμπαθὴς νέος κ. Νικόλαος ἱερέως Ἰ. Λεονταίτη καὶ ὁ εὐγενὴς φίλος κ. Ν. Α. Μάνσης, τῆς ἐνταύτου.

† — Μία τῶν διαπρεπεστέρων Ἑλληνίδων, τύπος καλλονῆς, νομοσύνης, ἀγαθότητος καὶ εὐγενείας, ἰσχυρά δὲ πάντοτε προστάτις τῶν ἐξ Ἑλλήνων ἢ Λατῶν Διαμαντίνων Μπῶν, θυγάτηρ τοῦ αἰμνίστου πρίγκηπος τῆς Ἰονίου Πολιτείας Κανδιδίου Ρωμᾶ, καὶ σύζυγος τοῦ διαπρεποῦς φιλέλληρος ἄγγλου σὶρ Γεωργίου Μπῶν παρέδωκε κατ' αὐτὰς τὸ πνεῦμα ἐν Λονδίῳ, ἐγκαταλιπούσα πέντε τέκνα ἐπάξια τῶν ὑψηλῶν αὐτῆς ἀρετῶν. Πρὸς τε τὸν περίλυπον σύζυγον καὶ τοὺς λοιποὺς ἀξιωτούμεν συγγενεῖς τῆς πολυκλαύστου δεσποίνης θερμὰ ἐκφράζομεν τὰ συλλυπητήρια ἡμῶν.

† — Ὑπὸ τὸν θαυμασμὸν καὶ τὴν ἐκτίμησιν ὁλοκλήρου τῆς κοινωνίας ἡμῶν ἀπεβίωσε κατ' αὐτὰς μία πολὺ τιμὸς τοῦ τόπου ὑπαρξίς ἡ Ἀννα Συγούρου, θυγάτηρ τοῦ ἀληθοῦς πατριώτου Ἰωάν. Βεναρδάκη καὶ σύζυγος τοῦ ριζοσπάστου καὶ φιλελευθέρου πολίτου κ. Ἀνδ. Συγούρου. Ἐν τῇ προοίμῳ τῆς Ἀννῆς Συγούρου ἡ Ζάκυνθος ἐστερήθη φιλοπύργου μίτρος, προσφιλεστάτης συγγενίδος, ἀλλὰ καὶ εὐπαιδευμένης καὶ ἀρετῶν γυναικός. Ὁ Κύριος ἀνεπαύθη τὴν ἁγίαν ψυχὴν της.

† — Ἐν προσεχέσῃ ἡλικίᾳ ἀνεπαύθη ἐσχάτως ἐν Κυρίῳ δεσποῖνα ἐνάρετος καὶ σεβαστὴ ἡ Ἀγγελικὴ χήρα Κωνσταντίνου Ξένου, καὶ μήτηρ προσφιλέως τοῦ ἀγαθοῦ συμπολίτου μας κ. Α. Ξένου, ὃν ὡς καὶ πάντας τοὺς εἰς αὐτὴν θερμῶς συλλυπούμεθα.